

Gmina Świercze

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI WSI KLUKÓWEK**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.

Beata Andrzejewska, Małgorzata Hoser
e-mail: przestrzen@poczta.fm

Warszawa, 2017/2018 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	5
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	5
5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	7
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	7
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	8
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIETNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY	9
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	10
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	13
10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska	13
10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu	18
10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze	25
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody	28
10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne.....	29
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz.....	29
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	30
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE	30
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	31

Załącznik 1. Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu **Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części wsi Klukówek** (sporządzanego na podstawie uchwały Nr 109/XIX/2016 Rady Gminy Świercze z dnia 8 września 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, która została zmieniona uchwałą Nr 192/XXXII/2018 Rady Gminy Świercze z dnia 15 lutego 2018 r. zmniejszającą obszar Planu), nazywanego dalej Planem, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia mieszkańców.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez zespół autorski spełniający wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.105.2017.JD z dn. 1.03.2017 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pułtusku (pismo nr: ZNS.7112-3.1/17 z dn. 21.02.2017 r.).

Przy sporządzaniu Prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG,
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchalek, 2009 r.,
- Natura 2000 - Niezbędnik urzędnika, 2008 r., Pawlaczyk,
- Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.,
- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ,
- Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Klukówek, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym określono jego zgodność z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze.

W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia w Prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie wizji terenowej i dostępnych materiałów:

1. Dane ze stron internetowych: www.natura2000.mos.gov.pl, www.pgi.gov.pl; www.wios.warszawa.pl, www.bdl.stat.gov.pl, www.geoserwis.gdos.gov.pl;
2. Geografia regionalna Polski, PWN, Kondracki J., Warszawa 2000 r.;

3. Mapa geośrodowiskowa Polski, plansza A i B, ark. Gąsocin (N34 - 114C) 1: 50000;
4. Mapa hydrogeologiczna Polski, plansza A i B, ark. Gąsocin (N34 - 114C) 1: 50000;
5. Mapa litogenetyczna Polski, ark. Gąsocin (N34 - 114C) 1: 50000;
6. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Świercze, Przestrzeń Pracownia Projektowa s.c., 2010 r.;
7. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2014 r.;
8. Projekt Programu ochrony środowiska dla Gminy Świercze na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r., 2017 r. (etap konsultacje społeczne);
9. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w roku 2016, WIOŚ, 2017 r.;
10. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w roku 2015, WIOŚ, 2016 r.;
11. Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku 2015, WIOŚ 2016 r.;
12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świercze, Uchwała Nr 241/XXXII/2014 Rady Gminy Świercze w dniu 28 sierpnia 2014 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
13. Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Gąsocin (N34 - 114C) 1: 50000, wraz z objaśnieniami;
14. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
15. Zaktualizowany Program ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu - uchwała Nr 99/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.;
16. Zaktualizowany Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu - uchwała Nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.;
17. Zdjęcia lotnicze i mapy (maps.geoportal.gov.pl).

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ ustaleń Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody - zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano, czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

Należy podkreślić, iż plan miejscowy jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie. Nie przedstawia on jednak ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, tylko możliwe kierunki rozwoju. Z tego względu ocena ustaleń Planu dotyczy kierunków procesów, które mogą zajść pod wpływem realizacji ustaleń Planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które zajdą. W Prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania obszaru Planu wg reguł określonych w Planie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska). Prognoza obejmuje tereny objęte Planem oraz tereny, na które będą miały wpływ ustalenia sporządzonego dokumentu.

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innych ustaw nie regulują metod analizy ustaleń planu miejscowego. W Prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego oraz stanu wynikającego z ustaleń obowiązującego prawa miejscowego. W pierwszym etapie oceny zidentyfikowano możliwe procesy, które zajdą pod wpływem realizacji ustaleń Planu, a następnie oceniono ich znaczenie.

Jeżeli w Prognozie stwierdzono by możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego Planu, ustalono by rozwiązania łagodzące i zapobiegające.

Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal by występowało należy rozważyć możliwość zastosowania rozwiązań alternatywnych, a następnie poddać je prognozie oddziaływania. W przypadku, gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie, należy określić i ocenić środki kompensujące.

Prognoza składa się z części tekstowej oraz części kartograficznej – Mapy: Prognoza oddziaływania na środowisko - Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Klukówek. Na rysunku Prognozy przedstawiono waloryzację oddziaływania Planu na środowisko. Wyznaczono obszary, gdzie nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania Planu oraz obszary, gdzie przewiduje się umiarkowane lub istotne negatywne oddziaływania Planu na środowisko.

Opracowując Prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r. poz. 142)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2017 r. poz. 1332 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1161)
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2017 r. poz. 778)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1537, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.)
- ustawa z dn. 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1121)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2016 r. poz. 1131 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2017 r. poz. 1148)
- ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 961)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1289)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2016 r. poz. 1987)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1031)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1923)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1800)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wójt gminy, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie gminy uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej Prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad zagospodarowania terenów oraz określenie zasad z zakresu kształtowania przestrzeni.

W Planie zostały określone m.in.:

- przeznaczenie terenów, w tym: zasady i warunki zabudowy i zagospodarowania terenu a także zasady ochrony i kształtowania ład przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem oraz kształtowania krajobrazu;
- zasady obsługi komunikacyjnej;
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej, w tym ustalenia z zakresu:
 - o zaopatrzenia w wodę,
 - o odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - o usuwania odpadów stałych,
 - o zaopatrzenia w energię elektryczną,
 - o zaopatrzenia w ciepło,
 - o obsługi telekomunikacyjnej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza następujące tereny o różnym przeznaczeniu:

MRu - tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usług,

ML - tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,

ZL - tereny lasów,

R - tereny upraw rolnych, w tym: wydzielone na rysunku Planu tereny upraw położone w strefie Systemu Przyrodniczego Gminy,

W - wody otwarte,

KDG, KDL, KDD - tereny dróg publicznych klasy: głównej, lokalnej i dojazdowej oraz ich poszerzeń,

KDW - tereny dróg wewnętrznych.

Ponadto na rysunku Planu wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy, oznaczono zwymiarowane odległości wskazano strefę techniczną linii elektroenergetycznej SN oraz strefy w odległości 50 m i 150 m od cmentarza (położonego poza granicą Planu).

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska przyrodniczego, zostały opracowane w projekcie Planu na podstawie wytycznych określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze. W trakcie procedury sporządzania ww. dokumentu planistycznego uzyskano pozytywne opinie i uzgodnienia organów ochrony środowiska, a także organów, które uzgadniały projekt tego dokumentu w zakresie zadań rządowych lub regionalnych określonych w dokumentach takich jak Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, Polityka ekologiczna państwa, Program ochrony środowiska województwa mazowieckiego.

W obrębie obszaru Planu w Studium gm. Świercze wyznaczono następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne”:

- w części wschodniej obszaru Planu – „Strefę A - rozwoju rolnictwa, w oparciu o tereny o najwyższym (w skali gminy) potencjale rolniczej przestrzeni produkcyjnej”,
- w części zachodniej obszaru Planu - „Strefę B - rozwoju funkcji leśno-rolnych i rekreacyjno-wypoczynkowych, w oparciu o tereny charakteryzujące się mniej korzystnymi uwarunkowaniami glebowymi rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ale posiadające spore walory przyrodniczo-krajobrazowe. W strefie B wyróżniono podstrefę: B2 – obejmującą zachodni skraj gminy - strefę lasów i dolesień oraz terenów rolnych.”

Jako główne kierunki rozwoju w strefie A w Studium gminy Świercze podano m.in.:

- „ochrona terenów o najwyższych wartościach bonitacyjnych gleb przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze (ograniczanie rozpraszania zabudowy),
- racjonalne wykorzystanie walorów agrotechnicznych dla rozwoju i unowocześniania produkcji rolnej z uwzględnieniem istniejących specjalizacji gospodarstw, tradycji upraw i wykształconych kierunków produkcji rolnej,
- tworzenie warunków dla lokalizacji zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego oraz punktów zbytu surowców rolniczych,
- wprowadzanie zadrzewień przydrożnych i śródpolnych celem utrzymania i poprawy warunków agroklimatycznych,
- tworzenie warunków (podnoszenie standardu wyposażenia mieszkań) dla rozwoju agroturystyki,
- wprowadzanie nowej roślinności, modyfikującej stosunki mikroklimatyczne i hydrologiczne oraz przeciwdziałających degradacji gleb,
- ochrona dolin rzecznych i obniżeń terenowych (ciągi ekologiczne, układy wentylacyjne i odwadniające) poprzez pozostawienie tych terenów w dotychczasowym użytkowaniu jako łąki i pastwiska, wolnych od poprzecznych przegród utrudniających ich przewietrzanie oraz sprzyjających tworzeniu się lokalnych zastoisk chłodnego i wilgotnego powietrza,
- rozbudowa systemów infrastruktury technicznej w celu podniesienia standardu istniejącej zabudowy oraz zapewnienia odpowiedniego wyposażenia infrastrukturalnego terenów projektowanych do zabudowy”

Jako główne kierunki rozwoju w strefie B w Studium gminy Świercze podano m.in.:

- „zapewnienie optymalnych warunków dla funkcjonowania przyrody poprzez utrzymanie istniejących ciągów ekologicznych stanowiących lokalne ostoje faunistyczne,
- ochrona wód powierzchniowych i gruntowych przed zanieczyszczeniem związkami pochodzącymi z działalności rolniczej,
- zwiększenie walorów przyrodniczych terenu poprzez prowadzenie zalesień w strefie wododziałowej oraz w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących już powierzchni leśnych przeznaczając na ten cel grunty nieprzydatne dla rolnictwa (nieużytki, enklawy leśne) oraz takie, na których produkcja rolna jest nieoptymalna (grunty najniższe jakościowo – kl. VI i VIz),
- zalesianie gleb najniższych jakościowo,
- optymalne wykorzystanie walorów agrotechnicznych dla rozwoju produkcji rolnej,
- preferowanie rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji “zdrowej żywności”
- ochrona gruntów o najwyższych wartościach bonitacyjnych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,
- tworzenie warunków do wprowadzania funkcji uzupełniających względem rolnictwa – agroturystyka, małe zakłady usługowe lub przetwórcze

W obrębie ww. stref w granicach obszaru analizowanego Planu wyznaczono następujące tereny w Studium:

- tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej z możliwością lokalizowania usług (w obu strefach),
- tereny zabudowy letniskowej oraz mieszkaniowej i letniskowej z możliwością lokalizowania usług (strefa B),

- tereny gruntów ornych,
- tereny użytków zielonych,
- tereny lasów i zadrzewień.

Na ww. terenach zabudowy w Studium ustalono preferowane wskaźniki zabudowy, w tym:

- minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych w powierzchni każdej działki dla:
 - o RMU: zabudowa zagrodowa: w strefie A - 40%, w strefach B - 50%;
MNL: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna: w strefie B - 70%;
- maksymalną wysokość budynków dla:
 - o RMU - zabudowa mieszkaniowa - do 2 kondygnacji + poddasze użytkowe,
zabudowa gospodarcza - do 6,0 m;
 - o MNL - zabudowa mieszkaniowa - do 2 kondygnacji + poddasze użytkowe,
zabudowa letniskowa - do 2 kondygnacji, w tym poddasze użytkowe;
zabudowa gospodarcza - do 8,0 m.

W Studium ustalono minimalne odległości zabudowy od korony rowów melioracyjnych - 3 m.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy nie może być sprzeczny z ustaleniami Studium.

Analizując powyżej przedstawione ustalenia kierunkowe Studium gminy Świercze, a także inne uwarunkowania takie jak istniejący stan zagospodarowania, a także ustalenia Planu (przedstawione w rozdziałach 4 i 9), należy stwierdzić, że projekt Planu nie narusza przyjętych ustaleń kierunkowych Studium.

Wyrys ze Studium znajduje się na rysunku Planu i Prognozy, w rozdziale 9 przedstawiono natomiast wytyczne Studium z zakresu ochrony środowiska.

W trakcie prac nad Planem uwzględniono uwarunkowania przyrodnicze określone w *Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym gminy Świercze*, a także wytyczne dokumentów wyższego rzędu, w tym *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*, przyjętego w 2014 r.

Dla ww. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. W niniejszej prognozie stwierdzono, że Studium uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W prognozie ustalono, że dla obszaru Planu nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania planowanego przeznaczenie w Studium na środowisko, w tym w szczególności na istniejące formy ochrony przyrody.

W obrębie granic analizowanego Planu brak jest obowiązujących aktów prawa miejscowego. Plany miejscowe obowiązują natomiast dla niewielkich fragmentów terenu położonych w sąsiedztwie analizowanego obszaru Planu.

Po zachodniej i wschodniej stronie granic sporządzanego Planu obowiązuje miejscowy plan przyjęty uchwałą Nr 228/XXXX/02 Rady Gminy Świercze z dn. 10 października 2002 r. W części przylegającej od zachodu, w Planie tym wyznaczono teren UTL tj. zabudowy letniskowej i usług turystyki, natomiast od strony wschodniej wyznaczono w tym planie teren MN - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W prognozie oddziaływania na środowisko ww. dokumentu nie stwierdzono istotnego negatywnego oddziaływania zmiany przeznaczenia ww. opisanych terenów na środowisko i zdrowie ludzi.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Ogólna charakterystyka obszaru opracowania

Planem został objęty teren położony w zachodniej części gminy Świercze. Gmina Świercze położona jest zaś w zachodniej części powiatu pułtuskiego, w woj. mazowieckim. Świercze położone są w regionie o stosunkowo niedużym stopniu przekształcenia antropogenicznego, o funkcji rolniczej. Miasto wojewódzkie - Warszawa, jest oddalone od Świercz o około 67 km, a powiatowe (Pułtusk) o około 26 km.

Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 619 (Płońsk-Nowe Miasto-Nasielsk-Pułtusk) i 620 (Nowe Miasto–do drogi nr 618 Gołymin Ośrodek-Pułtusk) oraz magistralna linia kolejowa E - 65 relacji: Warszawa – Gdańsk.

Rys. 1 Fragment mapy topograficznej przedstawiający obszar Planu (oznaczony czerwoną granicą) i jego otoczenie

Obszar Planu obejmuje centralną część sołectwa Klukówek i zajmuje powierzchnię ok. 38,6 ha. Z obszaru Planu zostały wyłączone dwa fragmenty obszaru, które posiadają obowiązujące prawo miejscowe (wskazane w rozdziale 5).

Analizowany obszar z północnego-wschodu na południe rozcina rzeka Turka, która w tym rejonie ma swój początkowy bieg. Dominująca część tego obszaru jest zajęta przez pola uprawne oraz pastwiska towarzyszące Turce. W części centralnej Planu znajduje się niewielki kompleks leśny położony na gruntach leśnych i rolnych (razem ma nieco ponad 3 ha).

W części południowej obszaru Planu, wzdłuż drogi lokalnej usytuowana jest zabudowa wsi Klukówek. W części centralnej tereny zwartej zabudowy wsi rozcina teren gruntów ewidencyjnie zadrzewionych (Lz) porośnięty przez zwarty drzewostan (zbudowany z topoli, brzozy, podrostu dębów, klonów zwyczajnych).

Analizowany obszar graniczy od południa z drogą wojewódzką nr 620. Ponadto od północy, wschodu i południa (za terenem drogi) sąsiaduje z terenami uprawa rolnych poprzecinanych niewielkim lasami, jedynie od strony zachodniej obszar Planu graniczy z dużym kompleksem leśnym. Przy wschodniej granicy opracowania, w pobliżu drogi wojewódzkiej znajduje się w sąsiedztwie cmentarz. W związku z powyższym część obszaru opracowania znajduje się w zasięgu stref od cmentarza.

Teren opracowania nie jest położony w obrębie obszarów ochrony przyrody, stref ochronnych ujęć wody, stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*. W części zachodniej i środkowej Planu przebiegają natomiast napowietrzne linie elektromagnetyczne średniego napięcia, z obecnością których związane jest występowanie pól elektromagnetycznych w ich otoczeniu.

Szczegółowe informacje o stanie i funkcjonowaniu środowiska zamieszczono w rozdziale 10 (oznaczono te informacje kursywą), jako materiał wstępny do dalszych analiz.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

Przedmiotowy obszar nie posiada obowiązującego planu miejscowego, w związku z powyższym zmiany stanu środowiska mogą na tym terenie wynikać z kumulowania się istniejących problemów lub cech pozytywnych, bądź mogą być spowodowane przekształceniami związanymi z możliwością wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu lub innych decyzji administracyjnych niezwiązanych z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, takich jak decyzje wynikające

z tzw. specustaw pozwalające m.in. realizować budowę dróg. Należy podkreślić, iż decyzje te nie muszą być zgodne z ustaleniami kierunkowymi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze. Muszą natomiast być zgodne z przepisami odrębnymi, dotyczącymi m.in. stref od cmentarza czy stref od napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia. W ramach procedury wydawania decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego nie jest również możliwa zmiana przeznaczenia gruntów leśnych i zadrzewionych (o pow. powyżej 0,1 ha), a także gruntów rolnych klas od I do III. A zatem możliwe zmiany zagospodarowania tego terenu, jak i zmiany stanu środowiska, są lokalnie ograniczone.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego nie przewiduje się również istotnych zmian w środowisku na terenach istniejącej zabudowy, a także jak wskazano wyżej na gruntach leśnych, zadrzewionych (o pow. powyżej 0,1 ha) i gruntach rolnych III klasy bonitacyjnej.

Zmiany w zagospodarowaniu spowodowane wydaniem decyzji o warunkach zabudowy dotyczyć mogą terenów otwartych – rolnych, położonych w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, a więc w południowej części obszaru Planu. Na tych terenach może zostać zrealizowana przede wszystkim zabudowa zagrodowa, jako kontynuacja istniejącej w sąsiedztwie funkcji terenów. Możliwa do zrealizowania zabudowa może mieć parametry, gabaryty i wskaźniki dostosowane do zabudowy już występującej w tym rejonie.

W wyniku przewidywanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenów otwartych, w części południowej obszaru Planu, spowodowanych wydaniem decyzji o warunkach zabudowy, poza istniejącymi gruntami zadrzewień (o pow. powyżej 0,1 ha), może nastąpić:

- przerwanie ciągłości korytarza ekologicznego doliny Turki w skutek jej zabudowania;
- zmniejszenie retencji naturalnej i zwiększenie odpływu powierzchniowego spowodowane zwiększeniem intensywności zabudowy oraz niekontrolowanym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej;
- likwidacja większości istniejącej szaty roślinnej i ewentualnie, lokalnie zastąpienie jej nowymi nasadzeniami roślinności urządzonej, w tym obcej dla rodzimych siedlisk;
- przekształcenie rzeźby i struktury gleby;
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń i hałasu na drogach spowodowane wzrostem liczby pojazdów w związku z pojawieniem się nowej zabudowy;
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych związanych z ogrzewaniem budynków;
- powstanie chaosu przestrzennego związanego z brakiem jednolitej polityki dotyczącej form, kubatury, kolorystyki budynków.

Podsumowując, na terenach, gdzie brak jest istotnych ograniczeń w zagospodarowaniu, niezrealizowanie aktu prawa miejscowego wywołać może przede wszystkim skutki negatywne, o średnim poziomie oddziaływania.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 10 szczegółowo scharakteryzowano istniejące problemy stanu i funkcjonowania środowiska. W związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym wskazaniem podstawowych zagrożeń.

Występujące w obszarze opracowania problemy ochrony środowiska, wynikające ze stanu istniejącego użytkowania i zagospodarowania, należy uznać za umiarkowanie znaczące. Najistotniejsze zagrożenia środowiska wynikają z położenia terenu opracowania w krajobrazie przekształconym przez człowieka - rolniczym. W wyniku działalności człowieka nastąpiła zmiana naturalnego sposobu użytkowania terenu, a co z tym związane m.in. lokalnie: pokrycie materiałem nieprzepuszczalnym gruntu, zmiany składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych (występowanie podstawowo roślinności niskiej, sezonowej, w tym monokultur) i zwierząt lub ich likwidacja, lokalne zmiany rzeźby terenu, profilu glebowego, hydrogeologiczne, a także szereg przekształceń wpływających na jakość środowiska (zanieczyszczenia, hałas, drgania, pola elektromagnetyczne).

W rejonie obszaru Planu występują następujące problemy związane z jakością środowiska:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych (wód rz. Wkry), które są odbiornikiem ścieków sanitarnych i deszczowych z obszaru gminy;
- występowanie obszaru zagrożonego zanieczyszczeniem wód podziemnych związane z obecnością czynnego cementarza w otoczeniu obszaru Planu, na południowy-wschód od jego granic;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w gminie benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonu. Przyczyną podwyższonego poziomu benzo(a)pirenu jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń;
- występowanie obszarów narażonych na podwyższony poziom hałasu związany ruchem pojazdów na drodze wojewódzkiej położonej przy południowej granicy Planu;
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z obecnością napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia;
- przekształcenie niwelety terenu i profilu glebowego w obrębie obszarów zabudowy w związku z posadowieniem budynków i układu komunikacyjnego oraz budową podziemnej infrastruktury technicznej;
- redukcja i przekształcenie szaty roślinnej.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia sporządzanego Planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze. Z pośród informacji i ustaleń Studium, istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki budowlanej w terenach zabudowy zagrodowej – od 40% do 70% w zależności od strefy – *w Planie w terenach zabudowy zagrodowej zaplanowano minimum 70% pbc na działce budowlanej, a w terenie zabudowy rekreacji indywidualnej minimum 80% pbc na działce budowlanej;*
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących spowodować przekroczenie standardów jakości środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi w obrębie terenów zamieszkania. Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego takich jak drogi i infrastruktura techniczna – *w Planie ustalono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych na całym obszarze Planu, z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, w tym inwestycji celu publicznego;*
- zakaz odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych – *w Planie ustalono zakaz odprowadzania do gruntu i wód powierzchniowych ścieków, zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń określone w przepisach odrębnych;*
- wprowadzanie rozwiązań technicznych ograniczających uciążliwość akustyczną dróg wojewódzkich od terenów chronionych (zabudowy mieszkaniowej lub innej zabudowy gdzie na stałe przebywają ludzie) oraz ograniczenie lokalizowania zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi w odległości minimalnej od zewnętrznej krawędzi jezdni – *wg przepisów odrębnych – w Planie wzdłuż drogi wojewódzkiej klasy zbiorczej zlokalizowanej poza granicami Planu zaplanowano podstawowo tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy gospodarczej, a na przylegających do ww. drogi terenach zabudowy zagrodowej ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości od 12,5 m od ww. drogi;*
- dopuszczalny poziom hałasu w środowisku w poszczególnych rodzajach terenów musi być zgodny z przepisami odrębnymi. Zaliczenie do terenów chronionych powinno nastąpić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – *w Planie prawidłowo określono normy akustyczne dla poszczególnych typów zabudowy;*
- w celu zmniejszenia uciążliwości związanej z hałasem komunikacyjnym rozwój systemów komunikacji rowerowej wzdłuż dróg publicznych – *zaplanowane parametry dróg publicznych umożliwiają realizację ścieżek rowerowych;*

- zgodnie z *ustawą z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych* oraz *rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dn. 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze wokół istniejących cmentarzy* w miejscowościach Klukowo i Strzegocin należy utrzymać strefy sanitarne, w obrębie których obowiązują przepisy ww. aktów prawnych – w obszarze Planu wskazano strefę 50 m i 150 m od cmentarza w Klukówku, który znajduje się w otoczeniu obszaru Planu, we wszystkich terenach zabudowy ustalono zaopatrzenie w wodę w oparciu o komunalne urządzenia i przewody zaopatrzenia w wodę, a w strefie 150 m od cmentarza zakazano lokalizacji studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych;
- stosowanie stref ochronnych wzdłuż linii wysokiego i średniego napięcia ze względu na ochronę przed oddziaływaniem elektromagnetycznym – *wokół istniejących w obszarze Planu napowietrznych przewodów linii elektroenergetycznych średniego napięcia ustalono strefy z zakazem lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.*

Realizacją polityki ochrony środowiska przyrodniczego w gminie jest m.in. ochrona przyrody na podstawie *ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. W granicach Planu, jak i w jego najbliższym sąsiedztwie, nie występują obszary ochrony przyrody. W Studium wyznaczono natomiast System Przyrodniczy Gminy, który w obrębie obszaru Planu obejmuje dolinę rzeki Turki i tereny do niej przylegające. Dla terenów znajdujących się w SPG w Studium ustalono:

- pozostawienie obszarów w dotychczasowym ekstensywnym użytkowaniu, w tym zakaz lokalizowania nowych terenów zabudowy, za wyjątkiem niezbędnej infrastruktury technicznej oraz terenów komunikacji,
- zakaz naruszania walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- zakaz naruszania stosunków wodnych służących dalszemu odwodnieniu tych terenów, likwidacji wszelkich zbiorników wodnych,
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, w tym wydobywania kopalin, za wyjątkiem (...) prac związanych z realizacją niezbędnej infrastruktury technicznej oraz terenów komunikacji,
- w obrębie dolin rzecznych wskazane jest zachowanie istniejących łąk i pastwisk z zadrzewieniami,
- tereny leśne powinny być rozbudowywane o nowe obszary lasów, z nimi sąsiadujące,
- zakaz lokalizacji tablic reklamowych.

Wyznaczając w Planie w obrębie SPG tereny wód powierzchniowych oraz tereny rolne bez dopuszczenia zabudowy i zalesień uwzględniono powyżej opisane rygory określone ustaleniami Studium.

Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu

Sporządzany Plan uwzględnia istniejące uwarunkowania m.in. nie wprowadzono nowych terenów zabudowy w obrębie gruntów leśnych i zadrzewień oraz gruntów rolnych najwyższych klas bonitacyjnych. Ponadto uwzględniono ochronę doliny rzeki Turki poprzez zachowanie jej w dotychczasowym użytkowaniu rolnym. W obrębie Planu w części południowej wyznaczono tereny zabudowy zagrodowej jako kontynuację istniejącej funkcji w tym rejonie, a w części północno-zachodniej wyznaczono tereny zabudowy rekreacji indywidualnej. Opis przeznaczenia poszczególnych terenów znajduje się w rozdziale 5.

Uwzględniając wytyczne wyższego rzędu i lokalne uwarunkowania wprowadzono następujące ustalenia mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- **zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** - zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych w obszarze Planu, z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, w tym inwestycji celu publicznego;
- prowadzona działalność usługowa i rolnicza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi;
- ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko związanego ze stosowanymi metodami upraw rolnych, zwłaszcza na terenach należących do Systemu Przyrodniczego Gminy, oznaczonych na rysunku planu symbolami 12R, 16R, 17R, 18R i 24R;

- **ochrony wód podziemnych i powierzchniowych** poprzez:
 - o zakaz odprowadzania do gruntu i wód powierzchniowych ścieków, zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń określone w przepisach odrębnych,
 - o odprowadzanie ścieków bytowych do oczyszczalni ścieków położonej poza granicami Planu, poprzez przewody kanalizacji sanitarnej, ewentualnie do przydomowych oczyszczalni ścieków, a do czasu wybudowania kanalizacji zbiorczej dopuszczono odprowadzenie ścieków bytowych do lokalnych zbiorników,
 - o odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w oparciu o retencję wody i wprowadzenie do ziemi, po podczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- **ochrony powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami** poprzez obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami w sposób zgodny przepisami odrębnymi, tj. ze stosownymi uchwałami Rady Gminy Świercze przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planami gospodarki odpadami opracowanymi dla województwa, powiatu i gminy;
- **ochrony przed hałasem** poprzez obowiązek traktowania terenów oznaczonych symbolami:
 - o MRu jako „terenów zabudowy mieszkaniowej”;
 - o ML jako „terenów rekreacyjno-wypoczynkowych”;
 w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska.
- **ochrony powietrza atmosferycznego** poprzez ustalenie zaopatrzenia w ciepło budynków z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem rodzajów instalacji i paliw konwencjonalnych zgodnie z przepisami odrębnymi lub wykorzystujących odnawialne źródła energii - energię geotermalną, aerotermalną i promieniowania słonecznego (na terenach zabudowy nie zakazano w Planie lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru do wytwarzania energii, o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, zatem zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lokalizacja takich instalacji jest możliwa wszędzie tam gdzie dopuszczono lokalizację budynków);
- **ochrony zdrowia ludzi** m.in. poprzez:
 - o ustalenie zaopatrzenie w wodę do celów bytowych w oparciu o istniejące komunalne ujęcia wody i przewody wodociągowe,
 - o ustalenie stref technicznych od istniejących linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV (o szerokości 15 m), w obrębie których zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- **w zakresie ochrony funkcjonowania przyrodniczego** ustalono:
 - o system przyrodniczy gminy w obrębie terenów: 12R, 16R, 17R, 18R i 24R,
 - o zachowanie części powierzchni działek budowlanych jako powierzchni biologicznie czynnej:

Symbole przeznaczenia terenu	Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w [%] na działce budowlanej ustalony Planem	Powierzchnia terenów [ha]	Minimalna powierzchnia terenu stanowiąca powierzchnię biologicznie czynną [ha]
8ML	80	1,24	0,99
od 1MRu do 7MRu	70	7,35	5,15
19R, 20R, 21R, fragmenty 14R, 22R	70	4,57	3,20
od 9ZL do 11ZL, 12R, 13R, fragment 14R, 15R, 16R, 17R, 18R, fragment 23R, 24R, W	100*	23,16	23,16
KDG, KDL, KDD, KDW	0*	2,28	0
Sumy:	-	38,6	32,5

* brak określenia minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, przyjęto wartości wynikające z możliwości zagospodarowania terenu ustalonego w Planie.

Jak wynika z powyższego zestawienia w Planie ustalono zachowanie minimum 32,5 ha powierzchni biologicznie czynnej, co stanowi około 84,2% powierzchni Planu. W skład tych terenów będą wchodziły tereny zieleni urządzonej towarzyszące zabudowie oraz tereny wód otwartych, tereny rolne, leśne i zadrzewień. Do tej sumy nie wliczono terenów nieutwardzonych w obrębie terenów dróg, choć i tu będą zapewne występować tereny zieleni urządzonej, jak choćby zieleń przydrożna. Zatem podany powyżej procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej będzie prawdopodobnie nieco większy.

Wyznaczone sporządzanym Planem, nowe tereny zabudowy i komunikacji zajmują powierzchnię około 8,33 ha, czyli ok. 21,5% powierzchni Planu (do powierzchni nowych terenów zabudowy i komunikacji nie włączono terenów obecnie zagospodarowanych w ten sposób). Na tych terenach wg ustaleń Planu zachowane zostanie minimum 5,3 ha powierzchni biologicznie czynnej, a więc redukcja powierzchni biologicznie czynnej w skutek realizacji ustaleń Planu będzie występowała na maksymalnie 3,03 ha, co stanowi zaledwie 7,8% powierzchni obszaru Planu.

Porównując wskazania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze dotyczące ochrony środowiska określone na podstawie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, z ustaleniami analizowanego aktu prawa miejscowego, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu uwzględniają wskazane cele.

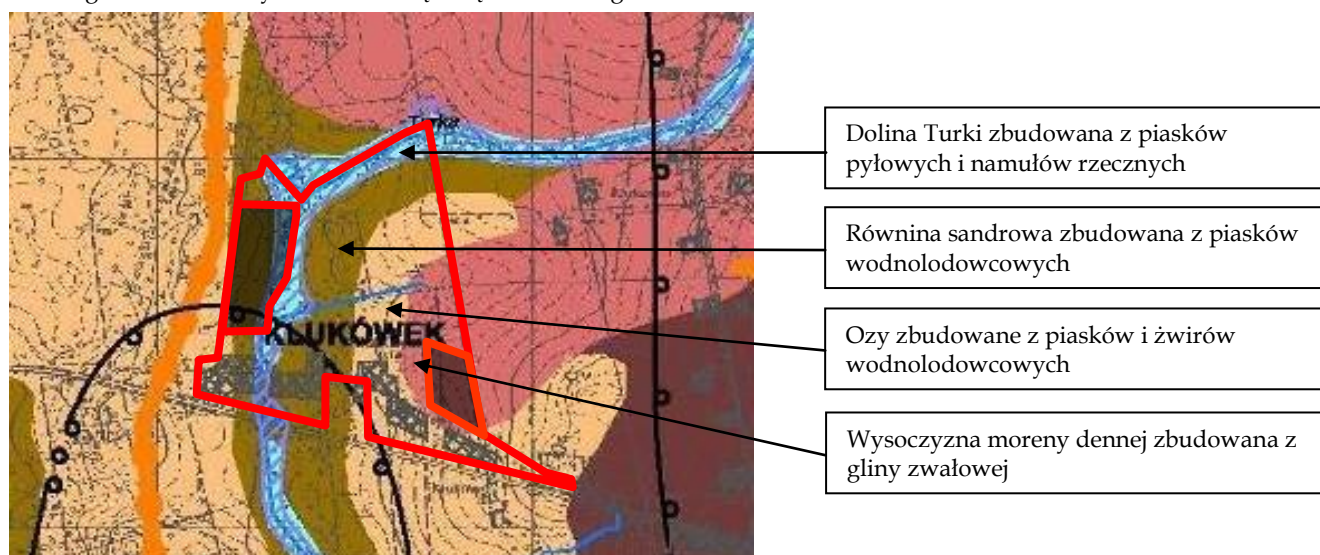
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu miejscowego na stan poszczególnych elementów środowiska

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na ukształtowanie powierzchni terenu i gleby

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) omawiany obszar znajduje się na obszarze jednostki geomorfologicznej: Wysoczyzna Ciechanowska, położonej w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej.

Rys. 2 Fragment mapy „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Świercze – waloryzacja uwarunkowań gruntowo-wodnych”. Czerwoną linią oznaczono granice Planu.

Obszar Planu jest zlokalizowany w obrębie kilku jednostek geomorfologicznych. Wzdłuż rzeki Turki znajduje się niewielka dolinka o minimalnym zagłębieniu, zbudowana z piasków pyłowych i lokalnie mułków rzecznych. Po obu stronach dolinki Turki położone są płaty równiny sandrowej zbudowane z piasków wodnolodowcowych, natomiast dalej na zachód i wschód położone są ozy zbudowane z piasków i żwirów wodnolodowcowych. W części wschodniej znajduje się wysoczyzna moreny dennej zbudowana z glin zwałowych.

W rejonie obszaru Planu teren wyniesiony jest na wysokość od około 125 m do 143 m n.p.m. Jest to obszar płaski, spadki terenu wynoszą nie więcej niż 2°. Najniżej położony punkt w obszarze Planu znajduje się w części południowej doliny Turki, w części północno-wschodniej dolina ta jest położona na wysokości około 135 m. Tereny równiny sandrowej, ozów i wysoczyzny morenowej są położone na wysokościach od 127 m. Najwyższy punkt w obszarze Planu znajduje się w części południowo-wschodniej, w rejonie sąsiadującego z obszarem Planu cmentarza.

Pod względem ukształtowania terenu brak jest tu form wyróżniających się w krajobrazie, bądź form zmniejszających przydatności terenu dla zabudowy (brak wzniesień i zagłębień terenowych).

Rzeźba terenu opracowania została lokalnie przekształcona antropogenicznie w wyniku realizacji zabudowy zagrodowej tj. lokalizacji budynków i budowli, podziemnej infrastruktury technicznej oraz dróg. W tych obszarach, nastąpiło również przemieszanie utworów powierzchniowych, degradacja struktury gleb (m.in. poprzez ubicie) oraz również pojawiły się nasypy antropogeniczne.

Wg szkicu geologiczno-inżynierskiego stanowiącego załącznik do „Objaśnień do szczegółowej mapy geologicznej, ark. Gąsocin” teren opracowania posiada dobre warunki budowlane lokalnie pogarszające się z powodu występowania płytkich wód zawieszonych w rejonie występowania glin zwałowych.

W obszarze opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie występuje zagrożenie wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na małe spadki terenu oraz występowanie utworów geologicznych, które nie uplastyczniają się pod wpływem wody.

W obrębie Planu dominują grunty rolne niskich klas bonitacyjnych od IV do VI. Jedynie w części wschodniej w rejonie występowania glin zwałowych w podłożu, znajdują się również grunty III klasy bonitacyjnej podlegające ograniczeniu przed zmianą ich zagospodarowania i użytkowania na podstawie ustawy z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zajmują one powierzchnię niecałego 0,5 ha. Gleby na terenie opracowania są zagrożone zmianami spowodowanymi intensywnym wykorzystywaniem rolniczym (prace agrotechniczne tj. melioracje, drenaż, nawożenie). Na szczególnie istotne zagrożenia narażone są gleby słabe (zbudowane z przepuszczalnych utworów takich jak piaski i żwirny), które wymagają intensywnych zabiegów.

W Planie zaadaptowano istniejące tereny zabudowy zagrodowej i komunikacji, dużą część terenów rolnych i wszystkie tereny lasów i zadrzewień (grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako Ls i Lz), ponadto wyznaczono nowe tereny zabudowy i poszerzenia istniejących dróg w obrębie terenów rolnych – niskich i średnich klas bonitacyjnych. Około 21,5% powierzchni obszaru Planu będzie mogło zmienić formę użytkowania i zagospodarowania, w wyniku realizacji jego ustaleń z terenów otwartych (gruntów rolnych). Na pozostałych 78,5% powierzchni zostanie zachowane obecne użytkowanie i zagospodarowanie. Na tych terenach nie przewiduje się zasadniczych zmian ukształtowania terenu wynikających z realizacji ustaleń Planu (tereny te wskazano na rysunku Prognozy).

Na terenach, gdzie w Planie umożliwiono wprowadzenie zabudowy, może nastąpić zmiana struktury gleb oraz mogą wystąpić nieduże zmiany niwelety terenu o charakterze chwilowym lub stałym. Zasadniczo regulacje Planu generują zmiany krótkoterminowe związane z realizacją zabudowy (fundamentowaniem) i podziemnej infrastruktury technicznej.

Na terenach, gdzie planuje się wprowadzenie nowej zabudowy i dróg (tereny te wskazano na rysunku Prognozy), mogą wystąpić stałe zmiany związane z kształtowaniem niwelety terenu oraz krótkoterminowe lub trwałe nasypy i wykopy powstałe w trakcie budowy. Na nowych terenach zabudowy przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej - najczęściej do 2,0 m p.p.t. Będą związane z podpiwniczeniem budynków oraz instalacją podziemnych przewodów infrastruktury technicznej. Przy czym rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, z którą wiąże się bezpośrednio prowadzenie głębokich wykopów, dotyczyć będzie przede wszystkim istniejących dróg publicznych i wewnętrznych. Na działkach budowlanych będą jedynie prowadzone przyłącza, a także będą wykonywane wykopy związane z fundamentowaniem budynków lub ewentualnie budową kondygnacji podziemnych. Na znacznej części terenu prawdopodobnie nie zostaną jednak zrealizowane głębokie wykopy w związku z przeznaczeniem terenu pod zabudowę zagrodową z towarzyszącymi usługami podstawowymi lub zabudowę rekreacji indywidualnej, w obrębie których rzadko obecnie buduje się głębokie podpiwniczenia. Grunty z wykopów będą częściowo wywożone lub mogą posłużyć do formowania nasypów na terenach Planu. Spowodować to może niewielkie, trwałe podniesienie powierzchni terenu.

Zmiany rzeźby terenu mogą dotyczyć również potrzeby kształtowania niwelety w obrębie planowanych poszerzeń dróg publicznych.

Występujące w obrębie planowanych terenów zabudowy grunty są korzystne dla posadowienia standardowych budowli. W związku z powyższym nie przewiduje się potrzeby przeprowadzenia prac uzdatniających takich jak wymiana lub nasypywanie gruntu. Nie mniej w Planie nie ustalono zakazu zmiany rzędnych terenu, zatem istnieje możliwość nasypiania gruntów w celu uzdatnienia terenu na potrzeby zagospodarowania związanego z zabudową terenu (pod warunkiem spełnienia wymogu określonego w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, że wody opadowe nie będą spływały na nieruchomości sąsiednie).

Możliwe niewielkie przekształcenia ukształtowania terenu dotyczą obszarów o mało wyróżniającej się niwelecie. Nie przewiduje się lokalizacji nowego zagospodarowania na obszarach odznaczających się większymi walorami ze względu na rzeźbę terenu.

Na obszarach obecnie już zagospodarowanych, przekształcenia terenu będą prawdopodobnie niewielkie, a jeśli wystąpią to będą dotyczyć terenów o już zmienionej rzeźbie terenu.

Na gruntach o mniej korzystnych warunkach dla budownictwa położonych w obrębie dna dolinki Turki w Planie ustalono tereny rolne położone w strefie Systemu Przyrodniczego Gminy (SPG). Zatem ustalenia Planu realizują wytyczne określone w Studium gminy Świercze dla obszarów położonych w SPG - zachowania dotychczasowego użytkowania i braku zmian rzeźby terenu.

W wyniku realizacji ustaleń Planu nastąpi wyłączenie części gruntów rolnych z produkcji, w związku z planowaną zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na inne cele. Zakres wyłączeń będzie dotyczył wyłącznie gleb średnich i niskich klas bonitacyjnych, niepodlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Grunty najwyższych klas bonitacyjnych pozostaną w istniejącym użytkowaniu rolnym. Tym samym ustalenia Planu realizują politykę przestrzenną gminy określoną w Studium i opartą o dokumenty planistyczne wyższego rzędu (m.in. Plan Zagospodarowania Województwa Mazowieckiego).

Jednym z czynników mających wpływ na powierzchnię ziemi jest **wytwarzanie odpadów**. Oddziaływanie ustaleń Planu w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 10.2.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na kopaliny

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu nie stwierdzono występowania złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin (dane: PIG - MIDAS).

W związku z powyższymi danymi w Prognozie nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń Planu na zasoby kopalin i ich racjonalne wykorzystanie.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na bilans wód podziemnych i powierzchniowych oraz układ hydrograficzny

Obszar opracowania znajduje się w zlewni rzeki Turki, która jest lewostronnym dopływem Wkry (ta zaś zasila wody rzeki Narew). Turka bierze swój początek w pobliżu obszaru Planu, w odległości ok. 1,7 km na wschód. Całkowita długość Turki wynosi 17,3 km, a powierzchnia zlewni wynosi 46,9 km². Rzeka ta wpada do Wkry w pobliżu miejscowości Popielżyn-Zawady (gm. Nowe Miasto). W obrębie obszaru Planu Turka płynie z północnego-wschodu na południe, początkowo stanowiąc północną granicę Planu, a następnie kieruje się na południe i rozcina zachodnią część analizowanego obszaru. W rejonie Planu rzeka ma formę wąskiego i stosunkowo płytkiego rowu. Część zachodnią Planu odwadnia rów melioracyjny odprowadzający wody do ww. rzeki.

W rejonie dolinki tej rzeki położonych jest kilka niewielkich zbiorników wodnych o powierzchni od 100 do 800 m². Te usytuowane w części południowej obszaru to najczęściej zbiorniki sztuczne, te zlokalizowane w części środkowej to zbiorniki naturalne.

Wody opadowe z terenów zabudowy są odprowadzane do gruntu i drenowane przez rowy i zbiorniki wodne.

W obrębie opracowania nie wyznaczono obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z Mapą zagrożenia powodziowego udostępnioną na stronie internetowej KZGW.

Na stan ilościowy wód w okolicznych rzekach ma wpływ m.in. pobór wody. Na zaspokojenie potrzeb całej ludności w gminie, w tym dla terenu opracowania, pobierana jest jednak woda podziemna z terenu sołectwa Klukówek, jednak z obszaru położonego poza granicami Planu.

W gminie Świercze wody podziemne rozpoznane zostały w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Wody czwartorzędowe występują na kilku poziomach. Dla zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę wykorzystywane są

wody czwartorzędowe. Znaczna część gminy, w tym rejon Klukówki, posiada korzystne warunki zaopatrzenia w wodę. Z pojedynczego otworu można uzyskać wydajność w granicach 40 – 100 m³/h. Jedynie w rejonach: Klukowo-Świercze-Świerkowo w środkowej części gminy oraz Kościesz-Gaj-Wyrzyki w północnej części gminy panują zdecydowanie mniej korzystne warunki. Potencjalna wydajność pojedynczych studni wynosi tam 2 – 10 m³/h, a nawet poniżej 2 m³/h, co wskazuje na deficyt wód podziemnych w tym obszarze.

Pierwszy, naj płytszy poziom wód gruntowych występuje w piaskach, soczewkach piaszczystych wśród glin morenowych oraz pod postacią sączeń śródglinowych. Poziom ten w obszarze opracowania występuje na większości opracowania bardzo głęboko poniżej 5 m p.p.t. Jedynie w obrębie dolinki Turki poziom ten jest wyższy. Zwierciadło wód tego poziomu prawdopodobnie nie uległo zasadniczym zmianom, ponieważ zalega stosunkowo głęboko. Wody tego poziomu spływają w kierunku zachodnim (doliny rzeki Sony). W części wschodniej hydroizobata tych wód wynosi powyżej 130 m n.p.m., natomiast w części zachodniej nieco poniżej 130 m n.p.m.

W obrębie osadów trzeciorzędowych występują dwie warstwy wodonośne w utworach:

- miocenu – zalegają na głębokości: 210 – 240 m p.p.t., warstwa charakteryzuje się znaczną wydajnością;
- oligocenu – zalegających na głębokości 250 – 270 m p.p.t., posiadają niskie parametry filtracyjne. Poziom ten został zidentyfikowany jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 - Subniecka Warszawska, w tym jego część centralna. Zbiornik ten nie został udokumentowany, jak również nie podlega ochronie. Wykazuje on bardzo skomplikowany system krążenia wód, posiada średnią zasobność wód dyspozycyjnych – 250 000 m³/d. Moduł zasobowy jest niewielki (0,055 l/sek). W gminie Świercze wody te nie są pobierane.

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne - w wyniku prowadzenia prac ziemnych, zmiany struktury gleb, zmniejszenia pokrycia gleby roślinnością wysoką, ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym, poboru wody do celów bytowych i technologicznych. W obszarze Planu głównymi czynnikami mogącymi potencjalnie, lokalnie wpłynąć na bilans wód może być ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, odwodnienia związane z realizacją podziemnej infrastruktury technicznej, zabudowy oraz poborem wody.

Jednym z potencjalnych zagrożeń dla środowiska wodnego będzie ograniczenie infiltracji na terenach zaplanowanych w Planie do zabudowy, a obecnie użytkowanych rolniczego. W obszarze Planu powierzchnia biologicznie czynna zostanie ograniczona w niewielkim stopniu o zaledwie 7,8%. Na planowanych nowych terenach zabudowy ustalono wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 70-80% powierzchni działki budowlanej. Na terenach zabudowy i komunikacji nie przewiduje się lokalizacji kanalizacji deszczowej, a więc wody deszczowe z tych terenów zabudowy będą odprowadzane do gruntu, co będzie wpływać stabilizująco na poziom wód gruntowych, pomimo ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowo swobodne zasilanie wód gruntowych wodami opadowymi i roztopowymi będzie również następowało na zachowanych Planem terenach rolnych, leśnych, zadrzewień i wód które stanowią ok. 60% powierzchni Planu (bez terenów rolnych z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej). Zatem znaczna część wody będzie uczestniczyć w seminaturalnym obiegu wody. Należy również dodać, iż ogólna powierzchnia terenów zabudowy w gminie – istniejąca i planowana w obowiązujących i aktualnie sporządzanym Planie, jest nieduża w stosunku do powierzchni terenów rolnych i leśnych. Dlatego nieduże zmniejszenie powierzchni zasilania wód nie będzie powodowało negatywnej kumulacji oddziaływań i nie przewiduje się znaczącego ograniczenia zasilania wód gruntowych wodami deszczowymi i roztopowymi, oraz znaczącego zwiększenia odpływu do wód powierzchniowych, co mogłoby wpływać na zwiększenie poziomu wód w rzekach (zwiększać zagrożenie powodziowe w niższych częściach doliny), a zmniejszać naturalną retencję terenu (przyczyniając się do eskalacji zjawiska suszy w gminie).

Szczególnie istotna, dla utrzymania istniejącego poziomu zwierciadła wody gruntowej, jest obecność roślinności wysokiej, która wpływa na naturalną retencję wód oraz hamuje spływ powierzchniowy i podziemny, a także obecność terenów zbudowanych z gruntów organicznych, które mają dużą zdolność retencjonowania wód. W Planie zachowano tereny lasów i zadrzewień (oznaczone na mapie zasadniczej jako Ls i Lz za wyjątkiem gruntu Lz który ze względu na swoją powierzchnię - 0,05 ha tj. poniżej 0,1 ha, nie podlega ochronie przed zmianą przeznaczenia). Zachowano również w istniejącym użytkowaniu rolnym tereny dna doliny Turki, w obrębie których występują lokalnie grunty organiczne. Ponadto, z powstaniem nowych terenów zabudowy na gruntach rolnych, będzie się wiązał wzrost ilości roślin nie sezonowych – drzew i krzewów, co może przyczynić się do poprawy warunków retencji roślinnej. Nie

należy więc przewidywać zmniejszenia retencji roślinnej w obszarze Planu w wyniku realizacji jego ustaleń.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż wód podziemnych związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy realizacji kanalizacji sanitarnej, przewodów wodociągowych, kabli różnego typu oraz fundamentowaniu. Powyższe urządzenia i elementy konstrukcyjne prowadzone poniżej zwierciadła wody gruntowej, a w szczególności przepuszczalna strefa gruntu wokół nich, działają jak dren. Do drenażu wód gruntowych może dojść na terenach gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki, a wody gruntowe znajdują się pod trudnoprzepuszczalną warstwą gruntu. W granicach obszaru Planu takie warunki jednak nie występują – wody gruntowe są położone głęboko, zatem nie przewiduje się wystąpienia tego zjawiska.

W wyniku realizacji zaplanowanej zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. Ustalenia sporządzanego dokumentu wskazują, że woda będzie czerpana z gminnego ujęcia wody znajdującego się w sołectwie Klukówek, jednak poza granicami Planu. Zwiększenie więc powierzchni terenów zabudowy zgodnie z ustaleniami Planu będzie oddziaływać przede wszystkim na tereny położone poza jego granicami w zakresie poboru wody i przyczynić się do długoterminowego zwiększania leja depresyjnego wokół gminnych ujęć wód.

W Planie ustalono zachowanie przebiegu wszystkich istniejących cieków i rowów melioracyjnych, w tym rzeki Turki oraz zbiornika wód stojących. Na terenach przylegających do cieków, rowów i zbiornika wodnego ustalono bądź tereny rolne i leśne, bądź wolne od zabudowy (określając nieprzekraczalne linie zabudowy), warunkując tym samym zachowanie obszarów zasilania i okresowego większego przepływu tych wód. W wyniku planowanego zagospodarowania nie przewiduje się istotnego zwiększenia ilości wód opadowych zasilających rzekę Turkę (w wyniku szybkiego odpływu wód opadowych i roztopowych), zwiększy się natomiast w niewielkim stopniu zasilanie związane z odprowadzaniem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni do rzeki Kolnicy (i dalej do Sony i Wkry).

Reasumując, planowane zmiany nie przyczynią się do znaczącej zmiany bilansu wód podziemnych i powierzchniowych, ponieważ w gminie Świercze, w tym w obszarze Planu, nadal zostały zachowane bardzo duże obszary zasilania wód, a także obszary jej retencji. Niewielkie zmiany będą miały charakter lokalny. Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się w przyszłości do niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół gminnych ujęć wód podziemnych.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń Planu na klimat

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie i pokrycie terenu, a także warunki wodne. Omawiany rejon Świercz posiada cechy klimatu typu przejściowego – pomiędzy klimatem terenów otwartych a klimatem terenów lasów.

W rejonie Świercz przeważają wiatry z kierunku zachodniego - 16,5% i północno-zachodniego - 14,0%. Położenie więc przedmiotowego obszaru po wschodniej stronie dużego kompleksu leśnego powoduje, że w rejonie opracowania odnotowuje się mniejszą siłę wiatru, niż na pozostałych terenach otwartych w gminie. Ponadto istotny wpływ na klimat lokalny ma obecność terenów zbudowanych z piasków i żwirów z głębokim zaleganiem wód gruntowych. Wymienione wyżej utwory szybko się nagrzewają i szybko oddają ciepło, co powoduje zwiększenie amplitudy dobowej temperatur. Niski poziom wód gruntowych wpływa zaś na niską wilgotność powietrza. Opisane warunki topoklimatyczne są modyfikowane w obrębie płytkiej dolinki Turki. Tu ze względu na obecność wód powierzchniowych, w tym zbiorników wód stojących, a także płytsze występowanie wód gruntowych, wilgotność powietrza jest większa i w okresach ciszy atmosferycznej mogą występować poranne mgły, a w okresie jesienno-wiosennym również przygruntowe przymrozki.

Modyfikacja warunków klimatycznych dotyczy również terenów pokrytych lasami i zadrzewieniami. W ich obrębie spada siła wiatru. Ponadto kompleks leśny położony w centralnej części obszaru opracowania jest zbudowany podstawowo z drzew iglastych, które warunkują występowanie w powietrzu obecność fitoncydów (związków bakteriobójczych). Tereny zabudowy w niewielkim stopniu mają wpływ na topoklimat obszaru opracowania. Niska i ekstensywna zabudowa, poprzecinana licznymi terenami zieleni, w tym wysokiej, nie oddziałuje w sposób istotny na lokalny klimat.

Planowane zmiany dotychczasowego zagospodarowania części obszarów Planu mogą spowodować minimalne, lokalne zmiany w mikroklimacie. W obrębie nowych terenów zabudowy zagrodowej i letniskowej wyznaczono w Planie wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, w związku z powyższym nie przewiduje się na tych terenach wystąpienia w okresie letnich upałów zjawiska przegrzewania, związanego z szybkim nagrzewaniem się powierzchni murów domów, czy powierzchni

betonowych lub asfaltowych. Głównym czynnikiem kształtującym nadal topoklimat tych obszarów będzie sąsiedztwo z rozległymi obszarami otwartymi i lasami. Planowana niska i ekstensywna zabudowa nie będzie ograniczała przewietrzania, w tym wpływała na istotne ograniczenie siły wiatru. Nie będzie również w sposób istotny oddziaływać na warunki insolacji. Zespół tych czynników - dobre przewietrzania, duże nasłonecznienie, umiarkowana wilgotności powietrza - będzie miał korzystny wpływ dla zdrowia ludzi tu zamieszkujących.

W Planie wprowadzono również regulacje skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych - zachowano większość terenów stale pokrytych roślinnością tj. lasów, zadrzewień i pastwisk, ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, a także wprowadzono działania służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych poprzez wykluczenie spalania paliw stałych o wysokiej zawartości siarki w systemach grzewczych i dopuszczenie stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Zatem również w skali globalnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na środowisko w zakresie eskalacji zjawiska efektu cieplarnianego.

10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu miejscowego

Analizowany dokument wprowadza uregulowania określające w przedmiotowym obszarze lokalizację inwestycji mogących oddziaływać na środowisko. W Planie nie wyznaczono nowych terenów produkcji, składów i magazynów. Nie istnieje więc możliwość lokalizacji na tym obszarze zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (co jest zgodne z wytycznymi art. 73, ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska). Na całym obszarze Planu zakazano lokalizowania inwestycji mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, w tym inwestycji celu publicznego. W sporządzanym dokumencie dopuszczono zatem możliwość realizacji nowych, a także przebudowy i rozbudowy istniejących inwestycji, zgodnych z przeznaczeniem terenów, zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak drogi oraz urządzenia i obiekty liniowe infrastruktury technicznej. Na terenach zabudowy zagrodowej nie dopuszczono lokalizacji dużych hodowli zwierząt, z którymi może związany być odór, oddziałujący na inne tereny.

Ponadto ustalono, że prowadzona działalność usługowa i rolnicza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny, przy czym zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi. W lokalach usługowych na terenach zabudowy zagrodowej możliwa będzie realizacja usług nieuciążliwych skorelowanych z obsługą siedlisk rolniczych z zakresu handlu detalicznego, gastronomii, rzemiosła, przetwórstwa rolno-spożywczego, usług społecznych i turystycznych.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Gmina Świercze w klasyfikacji jakości powietrza znajduje się w strefie mazowieckiej. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2016 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia (WIOŚ 2017 r.). Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Tab. 1. Wynikowe klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia za rok 2016

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb ³⁾	As ³⁾	Cd ³⁾	Ni ³⁾	B(a)P ³⁾	O ₃ ²⁾	O ₃ ⁴⁾
A	A	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	D2

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza I – wartość która powinna być osiągnięta do 2015 r.,

²⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza II – wartość która powinna być osiągnięta do 2020 r.,

³⁾ wg poziomu docelowego,

⁴⁾ wg poziomu celu długoterminowego,

W wyniku klasyfikacji stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego stwierdzono dla

pyłu zawieszonego PM10 (przekroczenie normy dobowej i rocznej), PM2,5 (zarówno dla fazy I, jak fazy II), benzo(a)pirenu w pyłe oraz ozonu.

Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₂ – poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

Wg Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2016 r. (WIOŚ, 2017 r.) w gminie Świercze nie stwierdzono jednak przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 wg kryterium ochrony zdrowia. Poziom PM10 w ciągu roku utrzymywał się na poziomie 20,2 µg/m³ (norma 40 µg/m³, w 2015 r. – 9,4 µg/m³), zaś PM2,5 w ciągu roku był na poziomie 15,5 µg/m³ (norma 25 µg/m³, w 2015 r. – 9,1 µg/m³). W wyniku modelowania matematycznego stwierdzono natomiast w 2016 r. niewielkie przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe. Zawartość B(a)P utrzymywała się w ciągu roku na poziomie 1,3 ng/m³ w pyłe (norma 1 ng/m³, w 2015 r. – 0,5 ng/m³). W stosunku do roku 2015 poziom stężeń wszystkich ww. zanieczyszczeń powietrza wzrósł, co było spowodowane zapewne ostrzejszą zimą i zwiększonym zapotrzebowaniem na ciepło.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń norm benozo(a)pirenu w pyłe jest emisja niska. Widać to bezpośrednio w wynikach badań prowadzonych przez WIOŚ. W okresie grzewczym wzrasta poziom tego związku, zaś znacząco maleje latem.

Stwierdzono również, na podstawie modelowania krajowego, przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu oraz AOT40 wg kryterium dotyczącego ochrony roślin. Źródłem ozonu w powietrzu jest podstawowo spalanie paliw w transporcie (samochodowym, w samolotach, lokomotywach spalinowych, sprzęcie budowlanym i ogrodowym), przemysł i duże źródła spalania, a także produkty chemiczne.

W otoczeniu przedmiotowych obszarów Planu brak jest znaczących źródeł zanieczyszczeń punktowych, które mogłyby wpływać lokalnie na stan jakości powietrza. Głównym źródłem zanieczyszczeń na terenie gminy jest emisja niska-powierzchniowa, czyli pochodząca ze spalania paliw stałych w paleniskach domowych. Zanieczyszczenia są również emitowane przez lokalne kotłownie obiektów użyteczności publicznej. Ponadto źródłem zanieczyszczeń jest pylenie z niepokrytych roślinnością gruntów ornych i dróg gruntowych, a także dróg wojewódzkich – charakteryzujących się największym natężeniem ruchu pojazdów z pośród dróg w gminie.

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, a także terenów otwartych. Roślinność, szczególnie w okresie wegetacyjnym, ma zdolność regeneracji powietrza, zaś duże powierzchnie terenów otwartych zapewniają możliwość rozpraszania i wywiewania zanieczyszczeń atmosferycznych. W gminie Świercze lesistość jest stosunkowo mała, nie mniej w rejonie opracowania za jego zachodnią granicą znajduje się stosunkowo duży kompleks leśny, mający wpływ na regenerację powietrza. Ponadto na terenie Planu występują podstawowo tereny otwarte zapewniające przewietrzanie (szczególnie istotne w okresie zimy, kiedy występuje zwiększona emisja związana z ogrzewaniem budynków).

W zaktualizowanym Programie ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu (uchwała Nr 99/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 sierpnia 2017 r.) oraz zaktualizowanym Programie ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu (uchwała Nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 sierpnia 2017 r.) wskazano, jako podstawowe działania z zakresu polityki zagospodarowania przestrzennego ochronę istniejących i wyznaczanie nowych kanałów przewietrzania terenów zurbanizowanych oraz klinów nawietrzających (szczególnie na terenach o niekorzystnym położeniu topograficznym sprzyjającym kumulacji zanieczyszczeń). Wskazano, iż plany miejscowe powinny zawierać wymagania dotyczące dopuszczalnych sposobów zaopatrzenia w ciepło na danym obszarze (jako podstawowe źródło zaopatrzenia w ciepło tam gdzie to możliwe należy wskazywać przyłączenie do sieci ciepłowniczej, natomiast tam gdzie jej nie ma to do sieci gazowej, jeżeli ta obsługuje dany rejon, możliwe jest też wykorzystanie do ogrzewania kotłów olejowych, ogrzewanie elektryczne, czy pompy ciepła), a także powinny znaleźć się zapisy dotyczące sposobu pozyskania energii cieplnej z uwzględnieniem przepisów związanych z uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska (obecnie uchwała taka nie została jeszcze przyjęta, wg powyższych Programów powinna zostać przyjęta w 2017 r.). W planach miejscowych należy zapewnić zachowanie terenów zieleni oraz zwiększenie obszarów zieleni ochronnej zapewniającej wymianę powietrza w obszarach gęstej zabudowy oraz przy trasach komunikacyjnych.

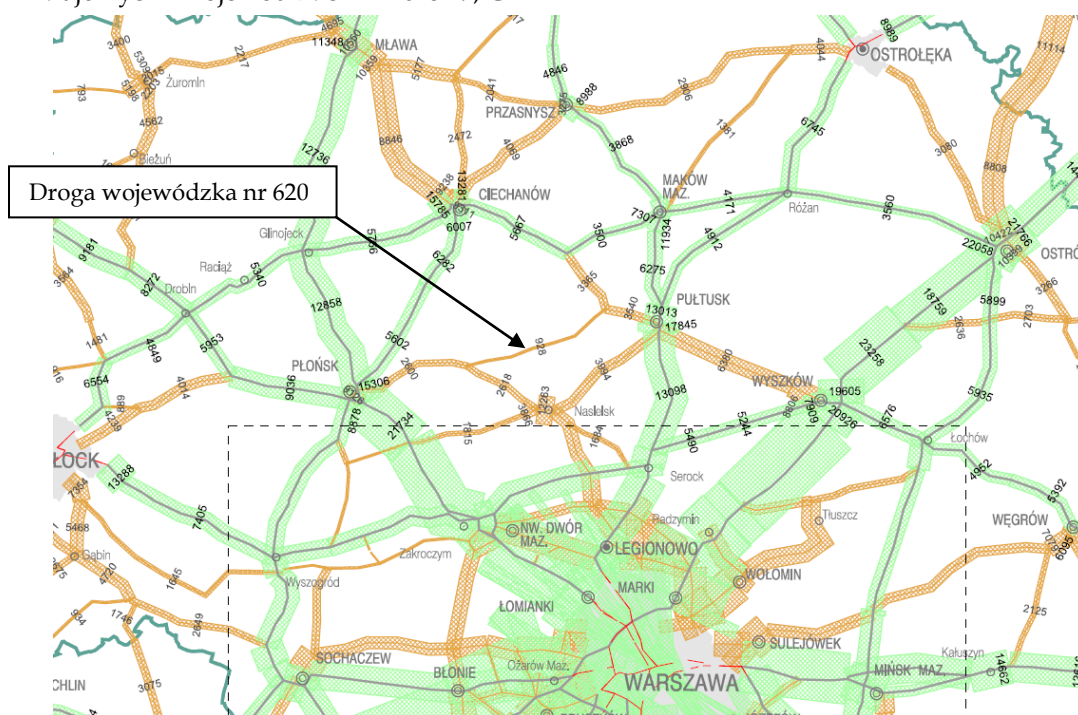
Ponadto w ww. zaktualizowanych Programach przewidziano jako działania uzupełniające istotne dla polityki przestrzennej:

- dywersyfikację źródeł energii, w tym produkcję energii ze źródeł odnawialnych (m.in.: energia wiatrowa, słoneczna, biomasa, wodna i geotermalna),

- tworzenie spójnego systemu regulacji prawnych zapobiegających presji urbanistycznej na tereny cenne przyrodniczo, pełniące funkcje klimatyczne (wymiana i regeneracja powietrza), biologiczne (siedliskotwórcze), regenerujące i zasilające wewnątrzmięskie zespoły, biocentryczne i hydrologiczne,
- kształtowanie struktur przestrzennych minimalizujących zapotrzebowanie na energię i zmniejszających emisje gazów cieplarnianych,
- rewitalizację zdegradowanych obszarów miejskich oraz zajmowanych przez funkcje schyłkowe (tereny przemysłowe i powojenne).

Jakość klimatu akustycznego w rejonie opracowania nie była badana. Świercze nie posiadają mapy akustycznej. WIOŚ zaś prowadzi badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. Dla gminy takie badania nie były prowadzone. Głównym źródłem hałasu w tym rejonie gminy jest droga wojewódzka nr 620 przybiegająca wzdłuż południowej granicy Planu. Ruch na tej drodze jest jednak niewielki w stosunku do innych dróg wojewódzkich. Wg generalnego pomiaru ruchu przeprowadzonego w 2015 r. przez GDDKiA w ciągu doby tą drogą na odcinku Nowe Miasto-Strzegocin-Przewodowo-Parcele przyjeżdża zaledwie 928 pojazdów, z czego jedynie 10% to samochody ciężarowe, dostawcze, autobusy i ciągniki rolnicze. Zatem jak na drogę tej kategorii jest to droga mało uczęszczana i w związku z tym o niewielkim oddziaływaniu na klimat akustyczny i stan jakości powietrza.

Rys. 3. Fragment Mapy przedstawiającej średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych i wojewódzkich w 2015 r., GDDKiA

Z wstępnych analiz, określających jakiego typu przedsięwzięcia mogą być realizowane na omawianym obszarze wynika, iż nie przewiduje się lokalizacji inwestycji mogących stanowić istotne źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza i hałasu.

W sporządzanym dokumencie znalazło się szereg rozwiązań mających na celu zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w powietrzu w tym rejonie. W Planie wprowadzono korzystne ustalenie dotyczące zaopatrzenia w ciepło w budynków. Ustalono co prawda, iż budynki będą zaopatrywane w ciepło z indywidualnych źródeł (w gminie brak jest zbiorczego systemu zaopatrzenia w ciepło, jak również w rejonie opracowania brak jest sieci gazowej) jednak ustalono zasilanie w ciepło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego w Polsce tj. stosowanie rodzajów instalacji stanowiących źródło ciepła oraz paliw konwencjonalnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami odrębnymi tj. ww. uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Wskazano zatem na możliwość dywersyfikacji źródeł energii i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych - wykorzystujących w procesie przetwarzania energię geotermalną, aerotermalną i promieniowania słonecznego, a także nie zakazano wykorzystania energii wiatru z

mikroinstalacji. Wykluczono więc stosowanie najbardziej niekorzystnych dla środowiska instalacji i paliw stałych, powodujących znaczące zwiększenie emisji niskiej z terenów zabudowy. Ustalenia Planu będą więc przyczyniać się do redukcji emisji zanieczyszczeń (w tym gazów cieplarnianych), której źródłem jest najbardziej obecnie powszechna emisja powierzchniowa. Dodatkowo zaplanowanie stosunkowo niskiej zabudowy do 10 m i adaptacja terenów otwartych, w tym w obrębie Systemu Przyrodniczego Gminy, który rozcina tereny zabudowy (kanałów klimatycznych) będzie sprzyjało przewietrzaniu terenów zabudowy w sołectwie i ewentualnemu wywiewaniu zanieczyszczeń z terenów zabudowy, gdzie na stałe przebywają ludzie. Istotne znaczenie ma również zachowanie w Planie lasów (gruntów Ls) i zadrzewień (gruntów Lz o pow. powyżej 0,1 ha). Są to tereny, gdzie odbywa się regeneracja powietrza. Tym samym ustalenia Planu realizują wytyczne zaktualizowanego *Programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszzonego PM10 i pyłu zawieszzonego PM2,5 w powietrzu* (uchwała Nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.) oraz *Programu ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu* (uchwała Nr 99/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.) dotyczące m.in. zapewnienia w planach miejscowych układu zabudowy i przestrzeni publicznych umożliwiających wymianę powietrza oraz tworzenie regulacji prawnych zapobiegających presji urbanistycznej na tereny cenne przyrodniczo.

Jednym ze źródeł zanieczyszczeń i hałasu jest ruch pojazdów na drogach. Planowane nowe zagospodarowanie wpłynie w sposób umiarkowany na generację ruchu pojazdów. Nowe ekstensywne tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usług podstawowych (o niewielkiej powierzchni sprzedaży) i rekreacji indywidualnej będą generowały nieduży ruch pojazdów. Również obecnie ruch na tych drogach jest niewielki. Nie przewiduje się więc, aby realizacja nowych terenów zabudowy spowodowała powstanie obszarów z przekroczeniem poziomu hałasu w środowisku.

W Planie w prawidłowy sposób ustalono ochronę akustyczną dla terenów zabudowy przyporządkowując poszczególnym terenom właściwe dla nich normy akustyczne określone w *art. 113 ustawy Prawo ochrony środowiska*. Ponadto uwzględniono położenie południowej części obszaru Planu przy drodze wojewódzkiej oznaczającej się umiarkowanym ruchem pojazdów, poprzez wyznaczenie w tym rejonie lasów oraz terenów rolnych i zabudowy zagrodowej, na których określono możliwość sytuowania zabudowy w odległości od 12,5 m do 43 m od linii rozgraniczającej tę drogę.

W Planie nie wyznacza się nowych terenów o mieszanym przeznaczeniu takich jak zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i produkcyjnej, gdzie obiekty potencjalnie uciążliwe mogłyby oddziaływać negatywnie na jakość życia ludzi.

Zwiększony poziom hałasu może być związany z fazą budowy nowych obiektów - spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, może nastąpić niewielkie podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu. Nie spowoduje to jednak znaczącego pogorszenia warunków życia mieszkańców tej części gminy Świercze oraz nie będzie w sposób znaczący oddziaływało na najcenniejsze w gminie i w jej sąsiedztwie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Wg danych WIOŚ przeprowadzone w latach 2001-2016 pomiary pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. W obszarze opracowania głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego są napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia.

W Planie zaadaptowano istniejące źródła promieniowania elektromagnetycznego - napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. W strefach potencjalnego oddziaływania elektromagnetycznego istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia (w odległości 7,5 m od osi ww. linii), ustalono zakaz lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Zatem przy lokalizacji wszelkich budowli, w tym zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, zostanie uwzględnione oddziaływanie istniejących linii elektroenergetycznych zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami - ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Sytuując powyższe instalacje należy przestrzegać ustaleń zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, zgodnie z którymi dopuszczalny w Polsce poziom gęstości mocy w miejscach dostępnych dla ludności wynosi 0,1 W/m². Wg powyższego rozporządzenia obszar, w obrębie którego wykazano ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne, musi być ogrodzony i zabezpieczony przed dostępem osób trzecich. Urządzenia radiokomunikacyjne umieszcza się na znacznych wysokościach (ok. 25-70 m n.p.t.) i na tym poziomie występuje najmocniejsza wiązka promieniowania. W sporządzanym Planie ustalono maksymalną wysokość budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do 8 m, a w otoczeniu obszarów Planu wysokość budynków nie przekracza 10 m, w związku z tym dodatkowo nie przewiduje się negatywnego oddziaływania opisanych wyżej instalacji na zdrowie ludzi.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

Dla rzeki Turki, w zlewni której znajduje się obszar Planu, nie jest prowadzony monitoring jakości wód. Jest on natomiast prowadzony dla rzeki Wkry, do której spływają wody rzeki Turek, a także pośrednio, rzeki Kolnica (poprzez rzekę Sonę), do której odprowadzane są oczyszczone ścieki bytowe z gminnej oczyszczalni ścieków.

Wg danych WIOŚ w latach 2010-2015 jakość wód rzeki Wkry w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Pomiechówek - most” oceniono następująco:

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) – III ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III fitoplanktonu (pozostałe badane elementy biologiczne były w klasie II);
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) – II;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – Poniżej Stanu Dobrego (PSD) ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla fosforanów (pozostałe badane elementy były w klasie I i II);
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II węglowodorów ropopochodnych i fenoli lotnych (pozostałe badane elementy były w klasie I).

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Pomiechówek - most” oceniono jako umiarkowany (ocena 5-cio klasowa od stanu maksymalnego do złego). Stan chemiczny oceniono jako dobry, zaś stan ogólny oceniono jako zły (ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla fosforanów).

Na jakość wód w rzekach i ciekach w gminie największy wpływ ma dopływ zanieczyszczeń z pól uprawnych (wyplukiwane środki ochrony roślin oraz nawozy). Część gminy (poza obszarem Planu) znajduje się w obszarze szczególnie narażonym (OSN) na zanieczyszczenie azotanami ze źródeł rolniczych. Zagrozeniem jest również spływ zanieczyszczeń bytowych z nieszczelnych instalacji kanalizacyjnych. Ścieki bytowe z terenu gminy są zbierane kanalizacją sanitarną lub wywożone wozami asenizacyjnymi do komunalnej oczyszczalni w m. Ostrzeniewo, z której wody są odprowadzane rowem do rzeki Kolnicy. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z biologicznym usuwaniem biogenów i trzecim stopniem oczyszczania w postaci laguny hydroponicznej. Zgodnie z dokumentacją niniejszej oczyszczalni ścieki wyprowadzane z niej powinny osiągać II klasę czystości dla wód powierzchniowych. W pozwoleniu wodno-prawnym dla niniejszej oczyszczalni nałożono obowiązek na właściciela prowadzenia monitoringu ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi.

W rejonie opracowania brak jest sieci kanalizacyjnej. W gminie Świercze jedynie 14,3% ludności korzysta ze zbiorczej kanalizacji (dane GUS, 2015 r., brak danych późniejszych), a różnica pomiędzy ilością osób korzystających z komunalnej sieci kanalizacji i wodociągu wynosi aż 64,9% (długość sieci kanalizacyjnej wynosi 6 km, zaś sieci wodociągowej 185 km). W gminie zlokalizowanych jest jedynie 6 przydomowych oczyszczalni ścieków, natomiast aż 800 zbiorników bezodpływowych. Zatem brak rozwiązania systemowego odprowadzania ścieków bytowych jest w gminie poważnym problemem.

W gminie Świercze były prowadzone badania monitoringu jakości Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) przez WIOŚ w Warszawie. Obszar gminy Świercze znajduje się w zasięgu JCWPd nr 49. Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden otwór obserwacyjny nr 2543 w sołectwie Klukówek, objęty monitoringiem operacyjnym.

Na podstawie badań w tym punkcie pomiarowym wody JCWPd nr 49 zaliczono w 2016 r. do wód reprezentujących dobry stan chemiczny (klasa jakości II). Wyniki w tym punkcie pomiarowym w latach poprzednich również wykazywały dobry stan wód podziemnych (lata 2014-2015 – klasa II, lata 2007-2013 r – klasa III). W gminie Świercze 79,2% mieszkańców zaopatrywana jest w wodę z podziemnych ujęć wód poprzez wodociąg komunalny, pozostali mieszkańcy również pobierają wody podziemne poprzez studnie indywidualne.

Wg Mapy geosrodowiskowej Polski ark. Gąsocin główny poziom wodonośny w rejonie opracowania odznacza się bardzo niskim i niskim stopniem zagrożenia. Natomiast pierwszy poziom wód wg Mapy hydrogeologicznej Polski – Pierwszy poziom wodonośny – wrażliwość na zanieczyszczenie ark. Gąsocin odznacza się wysokim i bardzo wysokim stopniem podatności na zanieczyszczenia.

Na jakość wód podziemnych w południowo-wschodniej części obszaru Planu ma wpływ m.in. obecność czynnego cmentarza położonego poza granicami Planu w sołectwie Klukówek. Wschodni fragment terenu 23R znajduje się w strefie 50 m od granic tego cmentarza a zachodni fragment tego terenu i wschodni fragment terenu 7MRu w strefie od 50 do 150 m od granic cmentarza. W obrębie ww. stref obowiązują przepisy Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określania, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. Wg powyższego rozporządzenia odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m, przy czym odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w odległości od 50 do 150 m od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Obecnie wszystkie obszary objęte Planem położone w strefie od 50 do 150 m od granic cmentarza są obsługiwane przez gminną sieć wodociągową.

Jak wynika z powyższej analizy, obecnie na obszarze opracowania występuje kilka potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód i gleb. Są nimi m.in. lokalnie ścieki bytowe przenikające do gruntu z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, spływające z terenów rolnych środki ochrony roślin i nawozy, zanieczyszczenia opadające z powietrza i wypłukiwane do gleby i wód oraz zanieczyszczenia wypłukiwane z terenu cmentarza położonego poza granicami Planu.

W Planie ustalono likwidację stosunkowo niedużej części terenów rolnych (gruntów ornyczych), w związku z tym zostanie ograniczona lokalnie możliwość spływu zanieczyszczeń z tych terenów. Użytkowanie gleb o małej przydatności dla rolnictwa, które stanowią dużą część gruntów rolnych planowanych do zmiany przeznaczenia w Planie, wymaga przy uprawie zastosowania największych dawek nawozów, zatem ograniczenie użytkowania rolniczego tych pól uprawnych może przyczynić się do zmniejszenia spływu zanieczyszczeń z terenów rolniczych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, na jego terenie zwiększy się ilość powstających ścieków bytowych z terenów zabudowy zagrodowej i rekreacji indywidualnej oraz w niewielkim stopniu zmniejszy się udział terenów pokrytych roślinnością. Większość terenów pokrytych roślinnością stałą, która ma zdolność filtracji zanieczyszczeń została zachowana. Są to tereny lasów, zadrzewień oraz pastwiska. W Planie natomiast zaplanowano redukcję terenów pokrytych roślinnością sezonową o mniejszym oddziaływaniu na jakość wód gruntowych i powierzchniowych.

Ustalenia analizowanego dokumentu docelowo powinny przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń bytowych poprzez regulację gospodarki wodno-ściekowej. Dla budynków zlokalizowanych na wyznaczonych w Planie terenach zabudowy ustalono docelowo podłączenie do zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Ścieki bytowe mają być odprowadzane do oczyszczalni ścieków poprzez przewody kanalizacyjne lub mogą być oczyszczane poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków. Do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej możliwe będzie stosowanie zbiorników bezodpływowych na ścieki. Reasumując, ustalenia Planu prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych. Nie mniej do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej (czas realizacji przewodów kanalizacji jest niezależny od ustaleń Planu), będzie występowało zagrożenie przenikania zanieczyszczeń.

Planowane powiększenie terenów zabudowy może spowodować zwiększenie ilości ścieków bytowych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków. Co spowoduje zwiększenie ilości oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Kolnicy. Ścieki odprowadzane przez gminną oczyszczalnię ścieków muszą spełniać normy określone przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami.

Na obszarze Planu, biorąc pod uwagę planowane przeznaczenie, nie przewiduje się powstania ścieków deszczowych i roztopowych pochodzących z utwardzonych powierzchni zanieczyszczonych wymienio-

nych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, które będą wymagały wstępnego oczyszczenia. Wody opadowe i roztopowe z obszarów Planu będą mogły być odprowadzane bezpośrednio do gruntu bez oczyszczania. Biorąc pod uwagę regulacje przepisów odrębnych należy uznać, że do gruntu lub wód zostaną odprowadzone wody opadowe i roztopowe spełniające normy określone w prawie powszechnym.

Plan nie reguluje sposobu składowania ciekłych odchodów zwierzęcych, ponieważ te kwestie reguluje prawo powszechne - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie oraz ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Nie ma więc potrzeby i konieczności wprowadzania dodatkowych uregulowań.

W ustaleniach Planu znalazły się zapisy, które odzwierciedlają wyżej opisane regulacje Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r., w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze dotyczące rygorów obowiązujących w strefach od cmentarza. Na wszystkich terenach zabudowy, w tym tych, które są położone w strefie od 50 do 150 m od czynnego cmentarza w sołectwie Klukówek, ustalono nakaz zaopatrzenia w wodę wszystkich budynków korzystających z wody w oparciu o komunalne urządzenia i przewody zaopatrzenia w wodę oraz zakazano lokalizacji studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. Natomiast w obszarze położonym w strefie 50 m od cmentarza nie dopuszczono lokalizacji jakiegokolwiek zabudowy w tym studzien do czerpania wody.

Podsumowując, regulacje Planu będą sprzyjały ograniczeniu możliwości kumulowania się zanieczyszczeń w glebie, wodach gruntowych i powierzchniowych. Tym samym ustalenia Planu uwzględniają wytyczne Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły, aby chronić, poprawiać i przywracać wszystkie części wód powierzchniowych i podziemnych oraz chronić i poprawiać sztuczne i silnie zmienione wody i dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu/potencjału ekologicznego. Nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi gminne poza granicami Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych podstawowo ze źródeł komunalnych). Ponadto omawiane tereny nie znajdują się w strefie ochronnej ujęcia wód dla wodociągów gminnych. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

Na terenach nowej zabudowy zagrodowej i rekreacji indywidualnej będą powstawały odpady komunalne oraz niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych. Zgodnie ze wskaźnikiem nagromadzenia odpadów komunalnych w gminie Świercze wg danych GUS z 2015 r. wytwarzane jest ok. 58,8 kg odpadów komunalnych/mieszkańca/rok. W skład tych odpadów wchodzi głównie odpady z gospodarstw domowych, które stanowią ok. 89% odpadów komunalnych. Ponadto w odpadach komunalnych występują odpady z obiektów infrastruktury technicznej, odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, a także odpady niebezpieczne. Na terenach wiejskich mniejszy jest udział odprowadzanych na wysypisko odpadów organicznych, papieru i tektury, ponieważ tego typu odpady są w dużej mierze zagospodarowywane na własne potrzeby gospodarstw domowych. Z realizacją nowych terenów zabudowy zagrodowej (około 10-15 gospodarstw, średnio po 3,12 osoby na mieszkanie wg danych GUS z 2015 r.) będzie związane zwiększenie produkcji odpadów - szacunkowo o około 1,8-2,8 tony odpadów w ciągu roku. Trudno jest natomiast oszacować ilość odpadów związanych z realizacją zaplanowanej zabudowy rekreacji indywidualnej. W Planie ustalono jeden taki teren o powierzchni 1,24 ha, zatem teoretycznie, biorąc pod uwagę minimalną powierzchnię działki budowlanej, jaką można na tych terenach wyznaczyć, będzie tu mogło powstać około 10 działek budowlanych. Zatem zakładając, iż powstałe na tych terenach budynki będą zajmowane średnio przez ilość osób taką jak w innych budynkach mieszkalnych, a czas ich sezonowego przebywania będzie wynosił średnio nie więcej niż 2-3 miesiące (wzięto tu po uwagę możliwość wydłużonego czasu spędzanego przez emerytów i krótkiego czasu urlopu osób pracujących) to szacunkowo w związku z ich powstaniem może zostać wytworzonych około 0,3-0,5 tony odpadów w ciągu roku.

Na terenach rolnych, w tym w gospodarstwach rolnych, będą powstawały zaliczane do drugiej grupy wg klasyfikacji odpadów - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności, w tym podstawowo z grup 02 01 i 02 02.

Wytwarzanie większej ilości odpadów może być związane z początkowym etapem realizacji Planu - odpady powstające w trakcie budowy obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej.

Szacuje się, że w ogólnej masie wytworzonych w ciągu roku odpadów, ok. 1% stanowią odpady szczególnie niebezpieczne dla zdrowia ludzi i organizmów żywych. Wśród odpadów niebezpiecznych w obszarach Planu mogą powstawać takie odpady niebezpieczne jak odpady z budowy, remontów i demontażu zawierające PCB (szczeliwa, wykładziny podłogowe zawierające żywice, szczelne zespoły okienne), baterie, zużyte urządzenia zawierające freony (np. urządzenia chłodnicze starszej generacji), zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (np. lampy kineskopowe) zawierające niebezpieczne składniki, odpady z odwadniania olejów w separatorach (na terenach usług i obsługi komunikacji samochodowej), filtry olejowe, płyny hamulcowe, okładziny hamulcowe zawierające azbest, akumulatory, odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty (na terenach obsługi komunikacji samochodowej), ponadto zwiększy się ilość odpadów pochodzących z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, w tym odpadów niebezpiecznych.

Ponadlokalne oddziaływanie ustaleń Planu w zakresie odpadów będzie związane ze składowaniem ich części na składowisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia poza granicami opracowania. Plan ustala odprowadzanie odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a zatem zgodnie z Planem gospodarki odpadami, jak również uchwałą Rady Gminy przyjętą w celu utrzymania czystości i porządku w gminie. Dokumenty te zostały pozytywnie zaopiniowane przez organy ochrony środowiska i są zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Podsumowując należy stwierdzić, iż ustalenia Planu generują powstanie większej ilości odpadów niż ma miejsce obecnie, nie mniej prawidłowo regulują gospodarkę odpadami.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

W otoczeniu obszarów opracowania i na ich terenie nie występują zakłady zaliczane do zakładów stanowiących źródło poważnych awarii przemysłowych. W rejonie opracowania, wzdłuż południowej granicy Planu, przebiega droga wojewódzka nr 620, którą są przewożone substancje niebezpieczne.

W granicach Planu nie wyznaczono terenów produkcji, składów i magazynów, w obrębie których możliwa jest lokalizacja zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w ustawie z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

Pod względem szaty roślinnej obszar opracowania nie wyróżnia się dużym stopniem naturalności i bioróżnorodności. Występują tu przede wszystkim zbiorowiska synantropijne o składzie gatunkowym zdominowanym przez roślinność ściśle zależną od działalności człowieka, zbudowane z gatunków rodzimych i obcych, zajmujące sztuczne siedliska. Występują tu głównie zbiorowiska roślin uprawnych i towarzyszących im chwastów (zbiorowiska segetalne), pastwiska, zbiorowiska towarzyszące zabudowaniom (zbiorowiska ruderalne i roślin ozdobnych, w tym występują tu podstawowo zbiorowiska murawowe, ewentualnie krzewy), a także lasy gospodarcze i tereny zarastających spontanicznie ugorowanych pól uprawnych. Terenom pól i muraw towarzyszą zbiorowiska chwastów z dominacją różnego rodzaju traw oraz roślin związanych z uprawami tj.: chaber bławatek, dziurawiec zwyczajny, rumianek pospolity, tasznik pospolity, powój polny.

Z północnego wschodu na południe obszar Planu rozcina rzeka Turka, stanowiąca w tym rejonie rów melioracyjny. Wody w tym rowie w rejonie opracowania występują okresowo, a ich obecność związana jest z opadami deszczu i roztopami. Skarpy tego rowu porasta roślinność półnaturalna. Płaty występujących tu zbiorowisk są różnej wielkości i przeplatają się wzdłuż rowu. Podstawowo są to zbiorowiska przejściowe o niejednoznacznej randze systematycznej, w składzie gatunkowym mieszają się tu gatunki roślin charakterystyczne dla zespołów z klasy Phragmitetea takie jak trzcina pospolita i pałka wąskolistna, oraz gatunków roślin nitrofilnych (azotolubnych) klasy Artemisietea jak pokrzywa zwyczajna, ostrożeń polny, przytulia czepna, perz właściwy, kostrzewa owcza, kokoryczka wielokwiatowa, krwawnik pospolity, powój polny, wyka ptasia, pięciornik gęsi oraz skrzyp polny.

Wąskie pasy roślinności nadwodnej występują również wokół części niewielkich, sztucznych zbiorników wodnych. Występują tu płaty zbiorowisk, o składzie gatunkowym zawierającym gatunki roślin charakterystyczne dla zespołów z klasy Phragmitetea, takie jak trzcina pospolita i pałka wąskolistna. Lokalnie w zbiorowiska te wkraczają krzewiste gatunki wierzby szerokolistnej, a także szereg gatunków inwazyjnych takich jak nawłóć kanadyjska, pokrzywa zwyczajna, podbiał pospolity.

Grunty leśne zajmują w Planie jedynie 1,5 ha, jednak gruntów faktycznie zadrzewionych jest nieco więcej. Las znajdujący się na gruncie leśnym położony jest wg klasyfikacji leśnej na siedlisku boru świeżego. Jest to las w większości jednogatunkowy zbudowany z sosny zwyczajnej w wieku ok. 60 lat o małym stopniu naturalności, o czym świadczy brak wykształconej warstwy krzewinek oraz występowanie w warstwie runa gatunków roślin charakterystycznych dla zbiorowisk łąkowych. Ponadto wg Mapy potencjalnej roślinności naturalnej (Matuszkiewicz) grunty te są siedliskiem świetlistej dąbrowy, zatem występujące tu sosny są gatunkiem nie naturalnym dla tego siedliska. Do opisanego lasu przylegają grunty rolne pokryte zadrzewieniem, na których roślinność wysoka pojawiła się spontanicznie w ciągu ostatnich 10-20 lat. Są to zadrzewienia mieszane zbudowane z sosny zwyczajnej, brzozy brodawkowatej, topoli i dębu szypułkowego. Zadrzewienie to ze względu na jego naturalny charakter i występowanie gatunków zgodny z roślinnością potencjalną ma dużo większe znaczenie dla naturalnego funkcjonowania przyrodniczego tych terenów. Większe zgrupowanie zwartych zadrzewień (pokrywające ok. 0,5 ha) występuje również w południowej części opracowania. Jest to zadrzewienie podstawowo zbudowane z gatunków drzew liściastych – topoli, klonu zwyczajnego, brzozy brodawkowatej, a w rejonie małego oczka wodnego wierzb krzewistych i olsz.

Ponadto w obszarze Planu, zwłaszcza w części południowej, występuje wiele niewielkich zadrzewień, w tym pojedynczych drzew, rzędów i skupisk towarzyszących zabudowaniom, niewielkie powierzchniowo zadrzewienia na gruntach rolnych, a także zadrzewienia alejowe położone wzdłuż dróg. Jednym z takich zadrzewień są rzędy drzew wzdłuż drogi wojewódzkiej. Zadrzewienie to jest nieregularne. Zbudowane jest z różnych gatunków drzew: topoli, wierzby osławianej, klonu zwyczajnego, jesionu wyniosłego.

W obrębie Planu nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, jak również zbiorowisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady Nr 92/43 z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

W otoczeniu obszaru Planu, po zachodniej stronie jego granic, znajduje się duży kompleks leśny położony w większości na suchych siedliskach borów świeżych lub borów mieszanych świeżych. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ww. kompleks leśny został zakwalifikowany do Systemu Przyrodniczego Gminy. Ponadto w obszarze Planu do ww. Systemu włączono tereny położone w otoczeniu rzeki Turki.

Świat zwierzęcy większej części opracowania - terenów zabudowy i upraw - nie jest szczególnie zróżnicowany. Zabudowa terenów oraz intensywna gospodarka rolna spowodowały przeniesienie się większości zwierząt na tereny trudniej dostępne – okolice Turki, stawów, lasów i zadrzewień.

Faunę terenów łąk i pól stanowią drobne i najczęściej pospolite gatunki zwierząt, część z nich podlega jednak ochronie. Występuje tu kilka gatunków zwierząt podlegających ochronie całkowitej i częściowej. Bardzo powszechnie na terenie całego Planu występuje kret *Talpa europaea* (zarówno na stanowiskach łąk i pól otwartych, gdzie podlega ochronie, jak terenach zabudowy). Tereny łąk i pastwisk, tereny nadwodne są zasiedlane przez płazy i gady (wszystkie gatunki płazów i gadów podlegają ochronie). Występuje tu żaba trawna *Rana temporaria* (gatunek ten jest bardzo powszechny), ropucha szara *Bufo bufo*, czy jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* (głównie na terenach suchych łąk i pastwisk w północnej części opracowania). Ponadto tereny łąk i pól są miejscem bytowania pospolitych gatunków zwierząt – takich jak mysz polna, czy nornica ruda.

Z pośród ptaków tereny pastwisk oraz tereny pól z zadrzewieniami są miejscem bytowania i żerowania takich gatunków jak: bażant, kuropatwa, pliszka żółta (gatunek chroniony), skowronek (gatunek chroniony), kukułka, sójka (gatunek chroniony). Poza tym na terenach zabudowy i towarzyszących im terenach zieleni stwierdzono terytoria nielicznych, bardzo pospolitych, ale objętych ochroną gatunkową, ptaków lęgowych spotykanych w naszym kraju tj.: dzwońca, sikory bogatki, sierpówki, szpaka zwyczajnego, wróbla zwyczajnego, zięby zwyczajnej.

Analizując wpływ realizacji ustaleń Planu na środowisko wzięto pod uwagę, iż na analizowanym obszarze nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej, jak i chronionych siedlisk przyrodniczych na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Zatem skutki likwidacji części szaty roślinnej i zmiany jej składu gatunkowego będą miały przede wszystkim znaczenie dla występujących tu zwierząt (jako miejsce bytowania, żerowania i migracji), a także dla wód, gleb, klimatu, w tym klimatu akustycznego i jakości powietrza (o czym jest mowa w rozdziałach 10.1 oraz 10.2).

W obszarze Planu występują głównie mało wartościowe monokultury rolnicze oraz zieleń towarzysząca zabudowie. Nieduży teren istniejącego lasu, a także tereny zadrzewień (tereny oznaczone w ewidencji gruntów jako Lz) zostaną w całości zachowane. Nie przewiduje się natomiast adaptacji zadrzewień porastających spontanicznie grunt rolny (oznaczony w ewidencji gruntów jako R) w obrębie terenu 15R. W wyniku realizacji ustaleń Planu zadrzewienia te, gdzie dzięki sukcesji naturalne odtwarzany jest las o składzie gatunkowym nawiązującym do roślinności potencjalnej, będą mogły być usunięte.

Również dominująca część obecnych terenów rolnych – pastwisk i gruntów ornych, z lokalnymi zadrzewieniami pozostanie w użytkowaniu rolniczym i nie będzie zabudowana. Będzie to sprzyjać zachowaniu na tych terenach gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla terenów pól, pastwisk i obrzeży lasów.

Realizacja ustaleń Planu na nowych, stosunkowo niewielkich, terenach zabudowy spowoduje likwidację głównie mało wartościowych przyrodniczo monokultur rolniczych, na rzecz terenów utwardzonych, zabudowanych oraz roślinności towarzyszącej zabudowie i układowi komunikacji. Dzięki ustaleniu w Planie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, na nowych terenach zabudowy będzie możliwe zachowanie części występującej tu roślinności wysokiej, będącej miejscem bytowania drobnych zwierząt. Z wprowadzeniem obszarów zabudowy związany będzie wzrost ilości gatunków roślin synantropijnych (należy spodziewać się zmniejszenia ilości gatunków segetalnych na rzecz gatunków obcych dla danego siedliska, w tym roślin ozdobnych) oraz w niewielkim stopniu zawęzi się dotychczasowy obszar bytowania fauny drobnej. Nie należy się jednak spodziewać, w wyniku realizacji ustaleń Planu, spadku liczebności osobników zwierząt na terenie gminy, ponieważ zachowany areal pól upranych, w tym ugorowanych, łąk i pastwisk oraz lasów jest bardzo duży i pozwala na swobodną migrację zwierząt. W wyniku realizacji ustaleń Planu może więc nastąpić dyslokacja osobników na inne tereny stanowiące dogodny siedlisko ich bytowania. Nie przewiduje się natomiast drastycznej utraty siedlisk dla występujących tu gatunków, która mogłaby spowodować spadek ich liczebności.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, w obrębie planowanych terenów zabudowy, ulegną przekształceniu głównie zbiorowiska roślinne stanowiące miejsca żerowania stosunkowo pospolitych gatunków ptaków związanych z terenami upraw rolnych. Wraz z pojawieniem się roślinności w ogrodach przydomowych (m.in. z ozdobnymi owocami) ptaki i inne drobne zwierzęta znajdą nowe miejsca żerowania, a także dogodne miejsca do zakładania gniazd.

Najbardziej negatywnie oddziałująca na faunę i florę będzie faza realizacji ustaleń Planu. Należy jednak podkreślić, iż będzie to faza rozłożona w czasie na poszczególnych terenach zabudowy (czasowa) i krótkotrwała. W tym okresie może miejscowo nastąpić migracja zwierząt na sąsiednie tereny (w sąsiedztwie obszarów Planu występują najczęściej grunty rolne, rzadziej lasy oraz zieleń towarzysząca zabudowie) spowodowana uciążliwościami związanymi z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy. Jest to jednak również faza częściowo odwracalna. Po zakończeniu budowy część zwierząt powróci na wcześniej zajmowane tereny.

W regulacjach Planu usankcjonowano wyznaczony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze System Przyrodniczy Gminy (SPG), który „opłata” cały obszar gminy i zachowuje ciągłość również na terenach zabudowanych i planowanych do zainwestowania. Tereny ujęte w SPG zostały wskazane w sporządzanym Planie jako tereny rolne bez prawa ich zabudowy. W obrębie tych terenów położona jest dolina rzeki Turki i część zbiorników wodnych jej towarzyszących z roślinnością nadwodną. Realizacja ustaleń Planu, w zakresie odpowiadającym obecnym uregulowaniom prawnym dotyczącym ustaleń planów miejscowych, w sposób prawidłowy zabezpiecza ochronę funkcjonowania tego systemu zgodnie z ustaleniami Studium, przytoczonymi w rozdziale 9.1. Regulacje Planu nie spowodują ograniczenia funkcjonowania lokalnych korytarzy ekologicznych (fragmentaryzacji i izolacji siedlisk przyrodniczych), którymi mogą rozprzestrzeniać się gatunki roślin oraz migrować gatunki zwierząt w obrębie SPG. Zachowanie w istniejącym użytkowaniu terenów wchodzących w skład SPG, stanowiących sieć powiązań przyrodniczych, będzie przyczyniać się do zachowania i kształtowania stabilnych biocenoz.

Nie przewiduje się zatem istotnego negatywnego wpływu ustaleń Planu na gatunki zwierząt podlegające ochronie gatunkowej i na tereny korytarzy ekologicznych rangi lokalnej, a także tereny korytarzy ekologicznych rangi regionalnej, krajowej i europejskiej, ponieważ nie przebiegają przez obszar Planu.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

Obszar Planu nie jest położony w żadnej obszarowej formie ochrony przyrody, a także na jego terenie nie są zlokalizowane obiekty ochrony przyrody takie jak pomniki przyrody. Najbliższe formy ochrony przyrody to (podane w nawisach odległości zostały zmierzone w linii prostej od najbliższej położonej granicy opracowania):

- Krysko-Joński Obszar Chronionego Krajobrazu położony w odległości ok. 6,5 km na zachód od granicy opracowania,
- Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu położony w odległości ok. 8-10 km na wschód i południe od granicy opracowania,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Świetliste Dąbrowy i Grądy w Jabłonninie - położony w odległości ok. 18,5 km na południe od granicy opracowania,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała – położony w odległości ok. 26,5 km na wschód od granicy opracowania.

Poniższa ocena została opracowana na podstawie zebranych danych o środowisku oraz po przeanalizowaniu ustaleń Planu. W Prognozie oceniono wpływ realizacji ustaleń Planu na różne elementy środowiska (ukształtowanie powierzchni terenu, glebę, kopaliny, poziom wód gruntowych, układ hydrograficzny, klimat, faunę i florę) oraz oceniono zagrożenia dla jakości środowiska (ze względu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza, emitowanie hałasu, emitowanie zanieczyszczeń do wód i gleb, emitowanie pola elektromagnetycznego, wytwarzanie odpadów, wykorzystanie zasobów środowiska i możliwości wystąpienia poważnych awarii), które mogą wystąpić na terenie opracowania. Oceny te posłużyły również do określenia wpływu ustaleń Planu na obszary ochrony przyrody.

Należy podkreślić, iż rygory dotyczące m.in. obszarów chronionego krajobrazu dotyczą bezpośrednio obszaru ochrony. Inna sytuacja występuje w przypadku obszarów Natura 2000. Dla tych obszarów, zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody*, zabrania się (z zastrzeżeniem art. 34) podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami, niezależnie od lokalizacji przedsięwzięcia (w obszarze Natura 2000 lub poza nim). Stąd konieczne jest przeanalizowanie wpływu planowanego przedsięwzięcia na położone w tym rejonie obszary Natura 2000.

Wszystkie ww. obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000, są położone w znacznej odległości od terenu opracowania i są odseparowane od niego poprzez m.in. tereny zabudowy i dróg. Planowane w sporządzonym akcie prawa miejscowego zmiany zagospodarowania są stosunkowo niewielkie, w stosunku do stanu istniejącego, i dotyczą terenów o niedużym stopniu naturalności – terenów upraw polowych. W obrębie tych terenów nie występują siedliska, a także gatunki roślin i zwierząt podlegające ochronie zgodnie z Dyrektywą Ptasia i Dyrektywą Siedliskową. W obrębie obszaru Planu ustalono natomiast zachowanie położonego w tym rejonie fragmentu lokalnego systemu wymiany materii, energii i informacji przyrodniczej – elementu Systemu Przyrodniczego Gminy. Wyznaczony w gminie SPG nie łączy się bezpośrednio z wymienianymi wyżej obszarami ochrony przyrody, nie mniej poprzez doliny rzeczne i kompleksy leśne jest w dalszym otoczeniu z nimi powiązany. Zatem adaptacja fragmentu tego Systemu położonego w obszarze Planu, pośrednio będzie wpływać na zapewnienie spójności sieci obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych, w tym podlegających ochronie.

Natomiast zaplanowane nowe tereny zabudowy, zostały wyznaczone jako uzupełnienie istniejących terenów zabudowy w obrębie obszaru o małych wartościach przyrodniczych, z uwzględnieniem ww. SPG, terenów zadrzewień i wód powierzchniowych. W Prognozie nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji Planu na tereny sąsiednie (za wyjątkiem odprowadzania odpadów do zakładu utylizacji i składowania odpadów, odprowadzania ścieków do oczyszczalni oraz poboru wody). Jako istotne dla ochrony przedmiotów ochrony wymienionych wyżej obszarów ochronnych przyrody należy uznać ograniczenie możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód, ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – w szczególności emisji niskiej (rozdział 10.2).

Reasumując, nie przewiduje się, aby ustalenia Planu powodowały pogorszenie stanu przedmiotów ochrony, dla których ochrony wyznaczono ww. obszary ochrony przyrody, wpływały negatywnie

na gatunki i siedliska będące przedmiotem ochrony w tych obszarach oraz powodowały zmniejszenie integralności tych obszarów lub ich powiązań z otoczeniem.

10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Teren opracowania nie przedstawia istotnych walorów krajobrazu kulturowego, wymagających w planie miejscowym ochrony. Brak jest tu obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, w tym będących w rejestrze zabytków.

Nie typuje się obiektów, które wymagają szczególnej ochrony planistycznej, w tym dóbr kultury współczesnej.

Pod względem krajobrazowym teren ten ma przeciętne walory wizualne. Wszystkie budynki położone w obszarze Planu i w jego sąsiedztwie to budynki niskie do 10 m, najczęściej z dachami pochyłymi. Dominuje tu stonowana kolorystyka elewacji i dachów. Na jakość wizualną przestrzeni oddziałuje pozytywnie krajobraz naturalny – rozległych terenów otwartych umożliwiających dalekie widoki z licznymi niewielkimi zadrzewieniami.

Plan miejscowy, zgodnie z obowiązującą aktualnie wersją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie określa zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. W zakresie więc kształtowania jakości krajobrazu Plan odnosi się przede wszystkim do sytuowania i gabarytów budynków i budowli, a także ich kolorystyki i ewentualnie pokrycia dachów.

Aby kształtować krajobraz kulturowy w Planie wprowadzono szereg ustaleń określających parametry i wskaźniki zabudowy oraz zagospodarowania terenów:

- ustalono maksymalną wysokość budynków na nie więcej niż 8 m na terenach MRu i 6 m na terenach ML;
- ustalono maksymalną wysokość budowli na nie więcej niż 10 m;
- ustalono maksymalną wysokość obiektów małej architektury na nie więcej niż 3 m;
- określono geometrię dachu - od 0° do 45°, przy czym dla budynków mieszkalnych i rekreacji indywidualnej ograniczono nachylenie ustalając je na poziomie od 30° do 45°;
- określono kolorystykę elewacji: kolory pastelowe, dopuszczono akcenty kolorystyczne w kolorach intensywniejszych; zakazano stosowania rażącej kolorystyki elewacji;
- określono kolorystykę i pokrycie dachów: pokrycie blachą, a dla dachów o kącie nachylenia zasadniczej połaci powyżej 30° także dachówką ceramiczną, bitumiczną lub materiałem dachówko podobnym w kolorze: czerwieni, brązu i szarości.

Jak wynika z powyższego zestawienia planuje się zabudowę niską, o gabarytach korespondujących z sąsiednią zabudową i stonowanej kolorystyce elewacji. Planowana forma zabudowy będzie wpisywała się pozytywnie w istniejący krajobraz kulturowy.

Dla jakości krajobrazu istotne jest również ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz zachowanie dominującej części terenów rolnych i wszystkich terenów lasów (gruntów Ls) i zadrzewień (gruntów Lz). Zachowanie w obrębie terenów zabudowy części obszaru w postaci ukształtowanych terenów zieleni, będzie pozytywnie oddziaływać na odbiór wizualny planowanych terenów zabudowy.

Podsumowując, w związku z realizacją ustaleń Planu, nie przewiduje się powstania obiektów zaburzających ład przestrzenny.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej Prognozie należy stwierdzić, że:

- w obrębie gminy Świercze nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- w obrębie planowanych terenów zabudowy w obszarze Planu nie występują obszary lokalnych podtopień związanych z wysokim stanem wód gruntowych;
- w obrębie gminy nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów prowadzoną przez Starostę;
- w obrębie obszaru Planu lokalnie istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia zagrożeń związanych z pożarami - Plan wskazuje na obowiązek przestrzegania przepisów prawnych określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie w zakresie sytuowania nowej zabudowy od granicy lasów w odległości co najmniej 12 m (tereny 2MRu, 3RMu, 5MRu);

- tereny zabudowy będą dobrze przewietrzane, dzięki prądom powietrza napływającym z terenów otwartych i lasów, niska zabudowa zapewnia prawidłowe warunki nasłonecznienia, a położenie planowanych terenów zabudowy poza dnami dolin rzecznych i poza rozległymi obniżeniami terenu zapewnia prawidłowe warunki wilgotności powietrza;
- nakaz zaopatrzenia w wodę wszystkich budynków w obszarze Planu z instalacji komunalnej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości;
- regulacja gospodarki ściekami oraz odpadami zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia gminne, poza obszarem Planu oraz pojedyncze indywidualne gospodarstwa na terenie gminy;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na jego terenie urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań oraz nie planuje się nowych obszarów zabudowy narażonych na takie oddziaływania;
- ustalenia Planu gwarantują dotrzymanie norm promieniowania elektromagnetycznego w środowisku na terenach gdzie przebywają ludzie;
- na terenach Planu nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Reasumując - nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania Planu na ludzi na analizowanym terenie i w jego sąsiedztwie.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 190 km do północnej granicy kraju, ok. 205 km od wschodniej granicy, ok. 362 km do południowej granicy i ok. 415 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej Prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu na środowisko i zdrowie ludzi wynika, iż ustalenia Planu nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Wywołane wejściem w życie analizowanego Planu zmiany środowiska przyrodniczego ograniczają się do stosunkowo niewielkich przekształceń. Przekształcenia te dotyczą terenów o przeciętnych wartościach dla funkcjonowania przyrodniczego gminy i występujących w dalekim otoczeniu obszarów ochrony przyrody, a także nie zagrażają zdrowiu i życiu ludzi. Nie przewiduje się, w skutek realizacji sporządzanego dokumentu planistycznego, istotnego ograniczenia funkcjonowania przyrodniczego występujących w otoczeniu przedmiotowego terenu obszarów ochrony przyrody.

W związku z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu, na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także ze względu, iż niniejsze opracowanie stanowi integralny element Planu i w związku z tym większość ewentualnych korekt dotyczących zapobiegania i ograniczania zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego było wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów Planu i Prognozy, ograniczono więc do minimum negatywne oddziaływanie Planu na środowisko, biorąc pod uwagę dostępne środki oraz uwarunkowania prawne, w tym obowiązujące dla tego obszaru Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze. W związku z tym w Prognozie **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących - zapobiegających lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko**.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenie na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w otoczeniu obszarów Natura 2000 oraz ich integralność, z tego względu **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych**. Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych**.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego części wsi Klukówek, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Podstawą odniesienia w Prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: wizji terenowej, Opracowania ekofizjograficznego gminy Świercze, projektu Programu ochrony środowiska gminy Świercze. W trakcie opracowywania Prognozy korzystano również z danych znajdujących się na stronach internetowych, dostępnych publikacji i dokumentów.

Planem został objęty obszar o powierzchni ok. 38,6 ha, położony w centralnej części sołectwa Klukówek w gminie Świercze. Z obszaru Planu zostały wyłączone dwa fragmenty terenu, które posiadają obowiązujące prawo miejscowe. Obszar sporządzanego Planu obejmuje podstawowo tereny rolne. W części południowej znajdują się zabudowania wsi Klukówek. Tereny rolne i zabudowane są poprzecinane niewielkimi terenami lasów i zadrzewień. Z północnego-wschodu na południe obszar Planu rozcina niewielka rzeczka Turek. Przedmiotowy obszar jest zlokalizowany w obrębie kilku jednostek geomorfologicznych. Wzdłuż rzeki Turki znajduje się niewielka dolinka o minimalnym zagłębieniu, zbudowana z piasków pyłowych i lokalnie mułków rzecznych. Po obu stronach dolinki Turki położone są płaty równiny sandrowej zbudowane z piasków wodnolodowcowych, natomiast dalej na zachód i wschód położone są ozy zbudowane z piasków i żwirów wodnolodowcowych. W części wschodniej znajduje się wysoczyzna moreny dennej zbudowana z glin zwałowych. Wody gruntowe na omawianym terenie występują na poziomie poniżej 5 m p.p.t., jedynie w dolinie rzeki Turek poziom ten jest wyższy. Występujące tu zbiorowiska roślinne są miejscem okresowego bytowania pospolitych, małych gatunków zwierząt.

W rejonie przedmiotowego obszaru występują następujące problemy związane z jakością i stanem środowiska:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych (wód rz. Wkry), które są odbiornikiem ścieków sanitarnych i deszczowych z obszaru gminy;
- występowanie obszaru zagrożonego zanieczyszczeniem wód podziemnych związane z obecnością czynnego cementarza w otoczeniu obszaru Planu, na wschód od jego granic;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w gminie benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonu. Przyczyną podwyższonego poziomu benzo(a)pirenu jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń;
- występowanie obszarów narażonych na podwyższony poziom hałasu związany z ruchem pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 620 położonej przy południowej granicy Planu;
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z obecnością napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia;
- przekształcenie niwelety terenu i profilu glebowego w obrębie obszarów zabudowy zagrodowej w związku z posadowieniem budynków i układu komunikacyjnego oraz budową podziemnej infrastruktury technicznej;
- redukcja szaty roślinnej w obrębie terenów zabudowy i komunikacji oraz jej przekształcenie w obrębie całego obszaru Planu w kierunku zbiorowisk monokulturowych i ściśle związanych z działalnością człowieka (uprawy polne, lasy gospodarcze, roślinność ruderalna i segetalna).

W obrębie obszaru Planu i w jego najbliższym sąsiedztwie nie występują obszary i obiekty ochrony przyrody. Najbliższe obszary ochrony przyrody to:

- Krysko-Joński Obszar Chronionego Krajobrazu położony w odległości ok. 6,5 km na zachód od granicy opracowania,
- Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu położony w odległości ok. 8-10 km na wschód i południe od granicy opracowania,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Świetliste Dąbrowy i Grądy w Jabłonninie - położony w odległości ok. 18,5 km na południe od granicy opracowania,

– Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Biała – położony w odległości ok. 26,5 km na wschód od granicy opracowania.

Nie uchwalenie projektu Planu wprowadziłoby konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co w dłuższym okresie mogłoby zaowocować powstaniem w obszarze Planu nowych obiektów powodujących dysharmonię w krajobrazie oraz mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

W analizowanym Planie ustalono następujące tereny funkcjonalne, adaptując częściowo istniejące zagospodarowanie i użytkowanie oraz wprowadzając nowe tereny zabudowy:

MRu - tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usług,

ML - tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,

ZL - tereny lasów,

R - tereny upraw rolnych, w tym: wydzielone na rysunku planu tereny upraw rolnych położone w strefie Systemu Przyrodniczego Gminy,

W - wody otwarte,

KDG, KDL, KDD - tereny dróg publicznych klasy: lokalnej i dojazdowej oraz ich poszerzenia,

KDW - tereny dróg wewnętrznych.

W celu ochrony wartości środowiska i kształtowania dobrych warunków życia mieszkańców w ustaleniach analizowanego dokumentu zostały określone m.in. zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem oraz kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.

Ustalenia Planu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi określonymi w Opracowaniu ekofizjograficznym gminy Świercze oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze. Ponadto uwzględniają obowiązujące akty prawne dotyczące ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego, co sprzyja zachowaniu odpowiedniej jakości życia ludzi. Realizacja ustaleń Planu przyczyni się do uregulowania gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami. W sposób prawidłowy ograniczono źródła emisji zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza, a także hałasu i pól elektromagnetycznych. W projekcie Planu nie przewiduje się sytuowania obiektów i urządzeń, których oddziaływanie mogłoby powodować przekroczenie standardów jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się lokalnie do zmian stanu środowiska o charakterze negatywnym:

- ograniczenia powierzchni terenów biologicznie czynnych na terenach obecnie rolnych a planowanych na tereny zabudowy i komunikacji o około 7,8% powierzchni opracowania (3,03 ha) i degradacji na tym obszarze pokrywy glebowej i szaty roślinnej (oddziaływanie stałe),
- wprowadzenia nasadzeń zieleni urządzonej na planowanych terenach nowej zabudowy zajmujących powierzchnię ok. 8,3 ha w obrębie zachowanej powierzchni biologicznie czynnej (minimum 70% powierzchni terenów zabudowy zagrodowej i rolnych z dopuszczeniem zabudowy oraz minimum 80% powierzchni terenu zabudowy rekreacji indywidualnej), z możliwością introdukcji gatunków obcych (oddziaływanie stałe),
- niewielkiego pogorszenia warunków klimatu akustycznego związanego z powstaniem nowych terenów zabudowy (oddziaływanie długoterminowe),
- niewielkiego zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł komunikacyjnych (oddziaływanie długoterminowe),
- długookresowego niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół ujęcia wód znajdujących się poza granicami Planu, w związku z poborem wód,
- długookresowego niewielkiego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych do oczyszczalni ścieków (co oddziałuje pośrednio na jakość wód w rzece Wkrze) oraz odpadów stałych (co oddziałuje pośrednio na powstanie wzniesienia na terenie składowiska odpadów poza granicami Planu),
- stałej zmiany walorów krajobrazowych obszaru, przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego.

Skutki realizacji ustaleń sporządzanego Planu mają głównie charakter miejscowy, dotyczą (za wyjątkiem poboru wody, odprowadzania ścieków, czy składowania odpadów) przede wszystkim terenów gdzie planuje się zmianę przeznaczenia z terenów otwartych na tereny zabudowy i komunikacji, nie zagrażają natomiast funkcjonowaniu przyrodniczemu i zmniejszeniu spójności sieci obszarów podlegających ochronie przyrody, a także Systemu Przyrodniczemu Gminy wyznaczonemu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świercze. Nie przewiduje się ponadto wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami Planu, a także negatywnego wpływu Planu na zdrowie ludzi.

Plan wprowadza również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń, w tym wymaganych przepisami odrębnymi. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- wprowadzenie takich zasad zagospodarowania jak: na terenach zabudowy ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 70-80% powierzchni działki budowlanej, zaplanowanie niskiej zabudowy (do 10 m) oraz zachowanie w istniejącym użytkowaniu terenów rolnych położonych w strefie Systemu Przyrodniczego Gminy. Zespół tych regulacji umożliwi zachowanie funkcjonowania hydrologicznego (infiltrację wód opadowych do gruntu i ich retencję), klimatycznego (wymianę i regenerację powietrza) oraz biologicznego (Plan zachowuje dużą część terenów rolnych i leśnych, zachowując tym samym siedliska będące miejscem bytowania zwierząt),
- wprowadzenie zasad służących ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem (zachowanie korytarzy wymiany powietrza i obszarów jego regeneracji),
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem (określenie norm akustycznych dla terenów podlegających ochronie i nie dopuszczenie do realizacji takiej zabudowy na terenach narażonych na hałas),
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych (m.in. ustalenie odprowadzania ścieków do oczyszczalni ścieków docelowo poprzez przewody kanalizacyjne),
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed promieniowaniem elektromagnetycznym (poprzez niedopuszczenie do lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w obrębie stref oddziaływania linii elektroenergetycznych średniego napięcia),
- wprowadzenie zasad mających na celu tworzenie harmonijnego krajobrazu (m.in. takich jak ustalenie wyrównanej, niskiej zabudowy o łagodnej kolorystyce elewacji, a także stworzenie możliwości komponowania zieleni urządzonej przy obiektach zabudowy).

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu Planu – negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – w niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań łagodzących oddziaływanie na środowisko, które należy wprowadzić w projekcie Planu.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych oraz kompensujących.

Załącznik nr 1

Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako osoba kierująca zespołem autorskim sporządzającym Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Klukówek spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) – ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu na kierunku Architektura Krajobrazu oraz posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracy w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko, jak również brałam udział w przygotowaniu ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 23.02.2018 r.

.....